

د ارواښاد ډاکټر کبير ستوري د لومړي تلين په یاد

شي پورته به ټپې د يکه زار په سردرو کې
سندرې به د يار نوي سازونو له راځي

په قربان

شعري ټولگه

محمد ايجان يار

Ketabton.com

خپرونکی: د پښتونخوا د پوهنې دپړه - پېښور

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

خانگه نې:

د کتاب نوم	: بیه قربان
شاعر	:: محمدا جان یار
چاپ زیار	:: بصیر بېدار ستوری
خپړندوی	:: د پښتونخوا د پوهنې دېره - پېښور
چاپ نېټه	:: اپریل 2007م / 1386ل - حمل
چاپ شمېر	:: 1000 ټوکه
کمپوزر	:: ذبیح شفق

چاپ او کمپیوټرځای

د دانش خپړندویې ټولنې تخنیکي خانگه - پېښور

Tel:2564513/ Email:danish2k2000@yahoo.com

په قربان

شعري ټولگه

شاعر:
محمد ا جان يار

خپرنډوی: د پښتونخوا / د پوهنې دېره - پېښور

مه وکتای پر پیچ زلفی د ترکو چې په هرتارمې وزره ته جنجال پرېوت

"حمید بابا"

هنر پخپله پېچلتیا ده، که د مانا پېچلتا وي او که د وسیلو (ژبه، رنگ، تار، شونډو، غاړې، پردې) حمید بابا د پاسني بیت په لومړۍ مصرع کې ژبه اړولې ده. (کاشکې) د ترکو پر پیچ زلفي مې کتلې مه وای، ځکه چې...

دلته مالومې مصرع د شعري وزن (تول) ځنې ژبني وزن (تول) ته واړوله او هاغه آهنگ او موسیقي، چې په شعري وزن کې یې لاره، اوس یې نه لري. یوه بله بېلگه:

سبا به بیا کډې بارېري

د دشت گلان به ستا لمنې بویونه

ابهام او ابهام دواړه خوږې خوږې دي، چې د شعر په بام اشارې کوي. په دې لنډۍ کې د کوچیانۍ پېغلې انځور دی. په ښکاره خو پکې کوچیان او کوچیانۍ نشته، ولې د کډو بارېدل د کوچیانې ژوند نږدې (قرینه) نښه ده.

دغه راز د گلانو غاړې ددې لپاره هسکې دي، چې ستاله لمنې یې خوند او رنگ اخیستی دی. اوس چې سړی هر څومره دا مانا پراخوي (تفسیروي) او راسپړي (تعبیروي) ځای پکې شته. ښکلی خیال په لنډ شعر کې راغلی دی، نو ځکه شاعر کولی شي د اوسني وخت بوخت او ستري انسان ته داسې لنډ او د خند شعرونه ولیکي، چې په لږه شېبه کې د چا ذهن دمه کړي یا وپاروي.

چې وهي د فکر ژامې باندې شخوند

زیاتوي هومره خبره مزه خوند

پېچلتیا او لنډوالی خور او ورور دي، چې د حساس ذهن خاوندان پسې گرځي. نه وایم چې ساده "پېچلی" (سهل المتینع) گوندې هنري ارزښت کم وي. توبه توبه داسې نه ده، ښکاره داسې ښکاري چې دا شعر خو هر څوک جوړولی شي، خو زه وایم چې دا شعر د پر کم شاعران جوړولای شي، ځکه په سهل المتینع شعر کې به د کلام پرېوت ساده وي، خو مانا به یې زوروره وي.

د حمزه بابا دا شعر خو سړي ته د ملنګۍ کچکول ورپغاړه کوي:

څومره په ما گران دي د اشنا لیدل

لاړمه بیا راغلمه اوس بیا ځمه

د بياراتگ ورسره شته، د وخت پرله پسې والی يې دومره په اسانه او خوږه ژبه اچولی، چې بل څوک يې نه شي دا ډول اچولی او يا به يې په بل ډول اچوي.

"يار" زه دېرش کاله پخوا راهيسې پېژنم. دېر مهربانه او خوږ دوست دی، همېشه يې خوله له خندا ډکه وي. هاغه وخت موږ دواړو د بنسټونو ترانې د بنسټ راغلاست نظمونه او انتقادي نظمونه ليکل. کونړ کې دغه وخت رازقي نړۍ وال له موږ ټولو مخکې و، ځينې نور کسان هم و، خو اوس مې نومونه هېر دي.

"يار" د غمونو او دردونو شاعر دی. ده په پرانېستو سترگو د خپل هېواد ستره غميزه ليدلې. هغه په هرڅه چې يې وس رسېدلې په ظالم گوزار کړی دی. ډرامې، لنډې کيسې، ترانې، رومانونه او شعرونه يې ليکلي دي.

"يار" دېر ځلې د پوهې خبره کړې ده او د زړه خبره يې هماغسې ناوې پرې ايښې ده، خو شعريو احساساتو شى دی، ځکه نو شاعر له دې احساسه مه لرې باسئ. هغه ته مه وايئ، چې مه ژاړه، هغه ته مه وايئ چې مه خنده. هغه ته مه وايئ، چې ستاسو په څېر شي، که داسې وشي نو گناهونه به پټ پاتې شي. ځناورتوب به لا زړور شي او ناخوالې به خپلې منگلې سرې کړي.

بل دا چې هغه ستاسو په څېر اروا نه لري، هرڅومره چې دا احساس شي، چې اروا ته ننوتی وي، هغومره ستاسو د ارواو غېر اوږدلی شي. ادلوی استاد الفت خبره ده وايي: "شاعر ځکه په تاسو گران دی، چې ستاسو د زړه خبره کوي". شاعر د انسان د ټولنيز ژوند سره يوځای پيدا شوی، د شاعر خبره موږ ته لکه يوه پاکه او خوندوره خبره ده.

شاعر په مشرانو او کشرانو يو شان گران دی، يواځې په هاغو کسانو نه وي گران، چې خیرن ايمانونه لري.

په کليمه خو ناپاکان خپل ايمانونه مېنځي
ماته په وخت د ځنکدن يوه ټپه ووايه.

علي گل پېوند
هامبورگ، جرمني

ساندې

سپين ږيري بابا په خپل سر باندې لونگۍ سمه کړه، بيا يې غاړه تازه کړه، هر چا د هغه مخ ته کتل، چې بابا به څه خبره کوي؟ بابا يو نظر د ناصر باغ کېمپ خړو کېږد يو ته وکتل، بيا يې يو سوړ اسوبلی وکړو:

— ارمان ارمان دی خپله وطنه!

د سپين ږيري بابا د زړه د تل نه راوتې اسوبلي د هر چا په ذهن سوالونه راپورته کړل، خو بابا د زړه خبره په زړه کې پاتې نه کړه:

— موږ به خامخاؤ اخر تر کومې به د "پردو" لاس ته ناست يو؟

زه يو خواته ولاړوم، دغه هرڅه مې ليدل، ماته د سپين ږيري په خبرو کې ډېر لوی اعتماد واضحه ښکارېدو. خبرې وشوې او هر څوک د خپل خپل سوچ سره په خپله مخه لاړل، خو زه بيخي اټاله پاتې شوم. د سوچونو يو داسې خړ سپلاډ په خپله غېږ کې واخيستم، چې "ورکې د نظر د حدونو بيخي پټه نه لگي"

هو، وطن، وطن وي، خپله خاوره خپله مورو، د لوی افغانستان هاغه بې شمېره ګلالي ماشومانو ته مې خيال شو، چا چې تراوسه صرف د خپل وطن کيسې اورېدلي دي. چا چې تراوسه صرف د خپل کور کلي تصور کړی، خو لا په خپلو سترگو يې د خپل بابا وطن نه دی ليدلی او بيا د فکرونو په نيلى سورد پښتونخوا د حدونو نه ډېر لرې لارم ان تر اروپا ورسېدم. دلته مې ډېر افغانان په نظر راغلل، د هغوی په مخونو که هرڅو د لږ څه اطمینان نښې ليدل شوي، خو ما په دغه اطمینان کې د تالا واله افغانستان عکسونه واضحه ليدلي.

زه د اروپا په ښارستونو کې ورک ورک گرځېدم، چې د کبير ستوري نوم مې تر غوږه شو، زه پښه نيولی شوم، په دې خيال چې دا واورم، چې زما د دغه محترم مشر تذکره څوک کوي، چې سترگې مې واړولې نو هلته د کونړونو د خاورې يو بل حساس وطنپال او پښتوپال پښتون ولاړو. ما په لومړي نظر کې هغه وپېژندو، ځکه چې ما دغه قام پرست ملگری د خپلو ليکونو په هنداره کې د وړاندې نه ليدلی و. دا محمدا جان يار و. يو شاعر، يو ناول نگار، يو افسانه نگار او د دې هرڅه نه سېوا په خپل قام او خاوره کې محمدا جان يار!

"يار" ماته وکتل، د ملګرو ټولګي نه راووتو، جوخته غاړه يې راکړه، بيا يې زما په اوږه لاس کېښودو، زه ورسره په درنو درنو قدمونو روان شوم. ماته يې غلي غوندې وويل:

— ملګريه! زه نه پوهېږم، چې څنګه به يو ځل بيا په خپله خاوره سپرلی وينم؟ کله به د هاغه رنگونو او ښارستونو سيلونه وکړم؟ کله به د خپل کونړ په سپرلو کې د ځوانۍ خاپونو لټون وکړم؟

ما د هغه مخ ته وکتل، نوراته پرې د فکرونو او سوچونو تورې لړۍ واضحه ښکاره شوه:
_ نو دلته خو هرڅه شته او په افغانستان کې د داسې ژوند تصور نه شوی دی او نه کېدی شي؟

محمد ا جان یار یوه اوږده ساه راښکته او ویې ویل:
_ روره! وطن، وطن وي او موږ په دې هم پوهېږو چې دا هرڅه راسره چا وکړه او بیا یې وویل:

وطن یې زموږ لوت کړو بڼه په غټو ورته گورو
چې عقل به بیا کله دې سرونو ته راځي
ما د محمد ا جان یار دغه شعر د زړه په غوږونو واوږدو او د احساساتو په ژبه یې پوه شوم، ورته مې ویل:

_ یاره! ستا شعر خوزه داسې وېوړنولم. هغه بیا یو سوړ اسویلی وکړ او ویې ویل:
_ وروره! دا شعرونه نه دي، دا څرېکې دي، چې د زړه د تل نه مې راځي. بیا یې وویل:
"یار" ته خوراواخله د وطن کیسه
لگي په ده بڼه د کابل جان کیسه
ما به څه ویل، چې محمد ا جان یار بیا وویل:

خدای زده د کلي مرغۍ چېرته لاړې؟
دلته کارغان د بل وطن راغلي

د نیمو شپو ټپې دي گرمې پکې
رانه د کور کلي حجره پاتې شوه

محمد ا جان یار شعرونه ویل او زما د زړه زخمونه تازه کېدل، ځکه چې زه د پښتون قام په دغه بدبختۍ زهیرېدم. ماته هاغه ټول تاریخي حقیقتونه مخ ته کېدل د کومو په ذریعه چې په شعوري توګه د پښتون قام د وجود د تالالا والا کولو هڅې لاهم روانې دي. ما دا سوچونه کول، چې خدایه نن به څومره حساس شاعران لکه د محمد ا جان یار د وطن ساندي وایي؟ څومره بې کوره پښتانه به د خپلې خاورې په ارمان وي؟ خودا د حالاتو جبر دی او د محترم رحمت شاه ساېل خبره چې "جبرنازولی وي" نو موږ د وخت څپېرو ته مخونه نیولي دي، تر کومې به مو وهي او چرته به موره سوي؟ موږه یې تعین نشو کولی. ما به لا نور سوچونه کول، چې محمد ا جان یار راته وویل:

_ ولې ملګریه! ته خو لکه چې خپه شوې؟ بیا په خندا شو ویل پرېږده سوچونه په دې به عمل کوو، چې:

"د جانان غمه په خدا دې تېرومه"

زه خو گوره په دې هم پوهېږم، چې:

صفا صفا خبره راته وکړه ته

هله به جانانه سپینه خوله درکړم

ما ورته وويل، چې "ياره" منم چې ستا په شاعري کې رومانيت هم شته، تغزل هم شته،
رواني او موسيقيت هم شته، خو په مجموعي طور دا د وطن ساندي دي. دا د وطن نه د لرې
والي احساس دی، زه ستا ددې شعر نه هم خبر یم، چې:

دې خوار نصيب را بېل کړم د وطن د تاترونه

پيدا ومه خزان کې په خزان ورژېدم

"يار" چې زمانه خپل دا شعر واورېدو، نو په سترگو کې يې اوښکې راغلې، دومره قدر
يې وويل، چې هولايقه ته ما پېژنې! زما د ژوند دغه يو ارمان دی، چې:

دا زړې حجرې به کله شي ابادې

پکې غږ ديه قربان او بيا غزل شي

ما د "يار" په اوږه لاس کېښود، ورته مې وويل: غم مه کوه وروره! په توره شپه پسې سبا
راځي او دغه وخت يو افغان ماشوم په چغه وويل، چې: "واخلی تاوده وږي، واخلي تاوده
وږي" ددې چغې سره زما د فکرونو لړۍ وشلېدلې، چې خيال مې وکړو نو زه د ناصر باغ د
کېمپ مخ ته ولاړوم او ورو ورو افغانانو په بوجو کې د لارو نه کاغذونه راغونډول. ما يو
سور اسوېلی وکړ، په درنو قدمونو د هاغه ځای نه روان شوم. د ځان سره مې دومره قدرې
وويل:

د ظالمانو دې کوروران شي

چې يې تالا کړل زموږ ښکلي گودرونه

لايق زاده لايق

ډاېرېکټر

ريډيو پاکستان - کوهاټ

27 مارچ 2007

هـا غـې پـورې تـا ترې نـه
پورته غـر د يـه قـربـان شـو

بـيـا د کـوم لـاروي زړه کـې
نـبـکـته پورته خـپـل جـانـان شـو

ز هـم وـاخـيـسـتم يـا د وـنو
يـوې تـپـې تـه مـې خـان جـوړ کـړو

چـې نـا خـاپـه راکـتـ راغـی
د ز شـو کـلـی ز مـوړ وړان شـو

2005/3/16

غزل

د زړه بلبـل مـې ژاړې چـې گلـزار و سـوځېده
پـردې اور کـې ز مـونډ کـلـی او بـنـار و سـوځېده

بـيـا بـلـې بـلا کـډه ز مـونډ وړان کـلـي تـه راوړه
سـتـي لـور مـا ز د یـگر شـولـو سـهـار و سـوځېده

د کـلـیو شـنـو گـودرو بـاندې بـل غـم راپـرېوتی
د لـویې لارې پـه سـر هـا غـت چـینـار و سـوځېده

کـوڅې لـه بـرېتـور و نه هـر کـلـي کـې خـالي شـوي
مـنـگـي شـول دړې وړې چـې سـپـتار و سـوځېده

پـه چـم کـې بـه مـې بـيـا د یـه قـربـان غـرښـي پورته
تـپـې شـولې سـر سـامـې یـکـه زار و سـوځېده

را تـول شـول اسـويـلي د لـیلـی د بـنـتـه کـې لـمـبه شـول
د هـر پـنـتـون یـتـیم وړپـکـې پـلار و سـوځېده

پـه سـوي کـڅ مـې لا پـسـې سـکـرو تـې راوړپـړي
لـه دې غـمـه ز خـمـي زړگـی د یـار و سـوځېده.

2003/3/13

کولن، جرمني

غزل

د وينو څاڅکي راوړېږي د گلونو چم کې
د انځورونو تماشي کې دي د رنگونو چم کې

ازغونيو لي په منگول کې د وږمو وزرونه
لوڅرې څېرې د باروتو د عطرونو چم کې

د مينې خيال خود هندارې په پنجره کې بند دی
دا ستړۍ وړۍ کله خوب وړي بيا پستونو چم کې

کوچۍ خدا به بيا هېلېند د نېتو کې پورته نشي
خوښي به رانښي هېڅکله د زخمونو چم کې

سندرې گرانې شوې بېلو ته د عشق په ژبه
مړې ولولې شولې د خوارو ارمانونو چم کې

وږمې څورې کره ننگر هاره د گلونو بڼاره
چې په خدا شي نارنج گل د وړبلونو چم کې

وځي ياغي خيالونه خامخا ياغي مغزونه
زلمي به پورته کړي گردونه اتونو چم کې

د يار په وچو شونډو هله به خدا خوره شي
چې ژړا بس کاندي سندرې د سازونو چم کې

غزل

په مينه مې رقيب له لاسه اورولگېده
د ښکلو چم کې غلې غلې شور ولگېده

غم از راته په مينه باندې اور کړ لوراپورې
په سپينو پرښتو باندې شه تور ولگېده

باران غونډې نظريې اورېده زما په لوري
افسوس چې په جانان مې اثر نور ولگېده

دا ستانازو مکېزمې په لېمو کې دى ساتلى
قاتل د مينې راغى زړه مې خور ولگېده

سور لاس د غماز ونيوه مړى زما د مينې
د هر چا گوزار سم زما په کور ولگېده

اشناد خولې خبرې مې په زړه باندې پټې دي
د يار غزل په زړه زما تېکور ولگېده

2003/8/2 جرمني، کولن ښار

غزل

شم ماشوم كله سـكـرو تـو او سـپـرغو سـره لـوبـېـږم
سـين پـه غـاړه سـپـينو شـگـو، كـوتـو سـره لـوبـېـږم

د هـاړ سـرو غـرمـوتـه رـغـرم د سـين سـپـينو شـگـو غـېـږ كـې
هـا غـه چـم گـا و نـد ماشـومو جـينـكو سـره لـوبـېـږم

د سـپـېره ډاك خـړو خـا و ر و د ا غـز و مـنځ كـې مـې شـپـه شـي
دې خـز ان و هـلـي بـن كـې سـرو غـوتـو سـره لـوبـېـږم

د مـا نـبـام تـوره تـيـار و نـه كـړ مـه خـپـرې لـمـن ډ كـه
د خـپـل و ر ان كـلي كو خـو كـې لـه كـوتـو سـره لـوبـېـږم

خـيـال كـې اوږي راوړي هـغـه ماشـومـتـوب او ز لـمـيتـوب مـې
لـاړ شـم هـا غـې و خـت شـېـو تـه ا نـد پـنـنو سـره لـوبـېـږم

اوسـنـی پـړ او د ژ و نـد خـو بـيـخي هـسـې گـچـې گـول كـړم
تـش بـا د بـري اسـويـلي مـې لـه سـلـگـو سـره لـوبـېـږم

دا تـرا خـه حـالـات چـې يـاره كـله سـتا عـقـل يـا غـي كـړي
لـاره و ر كـه شـي لـه مـا نـه لـې و نـو سـره لـوبـېـږم

2005/12/9

جرمني، كولن

سوله

کچکول د خیر مې دی په غاړه د بل چا وطن کې
الهي نوره سوله راولي زمما وطن کې

خومره اوږده شوله په مونږه دا غميزه نوره
بچي راوړي د نفاق تورې بلا وطن کې

د غم غدی را لږېدلې ده په مونږه باندي
وشول بي رحمه تالانونه زما او ستا وطن کې

نور دا غريب ملک له جگړې نه په امان کړې ربه
يار شوي واکه خپلې ابی او د دادا وطن کې

1993/6/18

کولن، جرمني

غزل

قاتلان په غاړه ډکې گردنې وږي
د اښکاريان زما د غرونو غرخنې وږي

څه تالان مې په ملي شتمنۍ وشو
دې ريښې رېښې گرېوان نه مې تنې وږي

هديرو نه مې هډوکي ځي پنجاب ته
د کونړ د غرونو نښتري خو د وې وږي

لېوني لېوان راغلي زمونږ غرونو ته
په غاښونو کې ددې وطن هوسنې وږي

لږ را کوز شه د رباب کوزو پردو ته
د ښمنان دې ادم خانو ته درځانې وږي

د بل چاپه ښاېست تېر نه و ځي ياره
مېن زړونه ستا د خپل چم لېونې وږي

غزل

ڪوم ڳرڻوان به ترلڻي پوري ڏوه شي
چي ڊچا په سترگو پوري تور ڪجل شي

لڳوني به خپل ڳرڻوان ته، ته ڪي ڪري
چي وربل يي پاس په ورڻو ول په ول شي

ٽول بدرنگه دي مخ خپل ڪلي ته ستون ڪري
چي بنا بست زموږ ڊ ڪلي يو په سل شي

ڊا زڙي حجرې به ڪلهه شي ودانې
پڪي غڙد يه قربان او بيا غزل شي

ڊڊي خپلي خاوري مينه راسره ده
په قسمت ڪه د وطن ناوي مې مل شي

چي ڊيار په ڪور چا اوردی لڳولي
دهغه په ڪور ڊي هغسي اور بل شي

2001/4/12

جرمني، بون

غزل

شونډې اغزو بيا په گلونو ايايښي
مالگې غم از په پرهرونو ايايښي

قاتل د گل واوروي اورونه
د غضب نښې يې په زړونو ايايښي

افسوس له ډېرې بې وسۍ له لاسه
سرونه موږ په زنگنونو ايايښي

بيا به له کومه شي هغه ننگيالي
چې سپينې تورې يې په سرونو ايايښي

ساتي به هغه خپل وطن له غېرو
چې هتکړۍ يې په لاسونو ايايښي

موردې پې بوره شي پښتون خونه دى
له زوږ دښمن سره يې لوزونه ايايښي

د تورو زېرمو د نيولو پوه نيت
زورور هرځاى کې دامونه ايايښي

بې اسو پلونو رڅه کوى شي ياره؟
دښمن دې بيا په کور گامونه ايايښي

2003/5/22

غزل

دا ځل درانه گامونه اخلم په کرار ځمه
خو پښتانه گامونه اخلم خو هوښیار ځمه

دلته دا ټولې لارې گوره هديرې ته تللي
ځانته به نوي لاره گورم پخپل وار ځمه

په زړو لارو زياتي نه ځم ستنوم گامونه
د مينې لاره باندې هر کله سرشار ځمه

د پرو له ځان سره په بدلولو لارو بوتلمه زه
چې اسوېلو وي پاکه کړې په دار ځمه

په منصورې لاره يار درومي د جانان کلي ته
که رقيب لارې ټولې بندې کړي په دار ځمه

2004/5/16

جرمني، کولن

غزل

د مخ بڼا پست دې د زلفانو په تور تم واخيست
دې توري شيپي رانه دا سپين سحر يو دم واخيست

په ترو بومي کي را ايسار يم نه رنه ده چيري؟
پخپل نصيب کي مې ټول عمر د چاغ غم واخيست

په خليته لارو چي درومي خود به لوبې هغه
کسم که بيا مې په بدل لاره قدم واخيست

هره ادا به دې د زړه تاخچه کي ساتم اشنا
که دې په مينه کي قدم راسره سم واخيست

خپلو وروښو دم پردو په غشو وويشته
د نفاق او د يار په کلي کي هر چم واخيست

2005/1/6، کولن، جرمني

دوعا

ر به توبه مې ده چې هسې گنهگار نشمه
زموږ امام پسي کافرو اقتداء کړې ده

په سجده پراته شېخان اوس هغه وعظ نکړي
بيا يې سياسي بازار کې چا سره سودا کړې ده

خوشي ټول عمر دې بدل واعظ ته ولې ناستوم؟
خلکه اسلام په نوم ده خومره ناروا کړې ده

هر څوک به لولي اوس زمونږه نادودو کيسې
د تباهي وسه په موږ باندې هر چا کړې ده

يمه پوه شوی چې هر څه مې پردي کېږي رانه
خپلې پښتو باندې مې دا ځل بسم الله کړې ده

تينگ پښتانه گامونه اخلم ياره ورو ورو به ځم
راته په خوب کې خوشال خان بابا دوعا کړې ده

2005/2/28 جرمني، رايڼ

غزل

اونبـكـي گـرېوانـه كـي لارې لارې خـي
خـولې نـه مـي اوږدې اوږدې كو كـارې خـي

اوردی لگېـدلی پـه نـصیب زما
خـكه مـي لـه سـترگو اونـكـي دارې خـي

لو لپـه شـوه سـي دا گوگل زما
كو كـي مـي لـه خـولې نـه لـه ناچارې خـي

هر خـه نـه حـالا تو سـم بـي غـمـه كـرم
چيغـي مـي هر خـوا تـه خـوارې خـوارې خـي

گر خـي غـمـا زان د يـا رپـه كـلي كـي!
سـوي اسـويـلي مـي پـه خـو واري خـي

راين، 2003/12/20، كلن،

بلا

داستونی مې راډک شولو ژړا راغلي ده
کاله ته مې د بل وطن بلا راغلي ده

خپه نشئ جانانه زما ډېره بې وسې ده
دالويه بدبختي موږ ته پخوا راغلي ده

په ډېرو د کپسې غونډې ناسته دابلا ده
په هېچا داسې نه ده چې په ماراغلي ده

زما زنگینې تورې نه لاوس هم په لړزه ده
خو دا ځلي په زور ددې دنیا راغلي ده

ددې بلا قوت او یاره ستا خالي لاسونه
خو ستا د کور بېټي ورسره صلا راغلي ده

2004/12/31 کولن

قطعه

وچې نه کړې اوښکې دې په مخ باندې
وچ پتري د وچو شونډو او بڼه غواړي

بیا ولاړ ملنــگ دی دروازې ته دې
سترگو نه دې مات کچکول کې څه غواړي

2006/1/28

* * *

خلوریزه

دلته خو هر چا خپله طالع بڼه ازمايلي ده
پام کړه زوروره! ستا هم شپې ورپکې گرانې دي

دې کنډ وکړکې له ډېرو نه ساه وتې ده
دلته ارادې دیرغلگرو پېښمانې دي

2004/6/5

جرمني، بون

* * *

شکري

راځي چي وکړو سندرې زړو کي
پيدا کړو بڼي بڼي شان خبرې زړو کي

ځان به راوځاري د ترخو نه زياتي
نه ساتو بس د زورورې زړو کي

د اتفاق او د ورورۍ په تمه
کينه نور نه ساتو هېچرې زړو کي

د نوي ژوند ساز ته به غوږ ونيسو
چي شي ترخو په ځاي شکري زړو کي

يو ځاي به وځان دو په گډه سره
چي ارزو گاني موشي غوره زړو کي

ځي چي گېلو او له ناندرو نه وځو
هيلې پيدا کړو معتبرې زړو کي

وکړو خبرې د منطق په ژبه
ورک کړو دا ډار وېره او ليرې زړو کي

ياره يو بل ته سره غاړې وځو
خبرې يوشي لري او برې زړو کي

غزل

زړه مې نړۍ د پيپل پانه کې سلام دروړي
څه نوى شور را لگېدلې دى پېغام دروړي

زموږ له پاسه د رڼو ستورو مړۍ غوڅې شوې
دې شوې شهيدې شوې ورغوي کې ماښام دروړي

شفق له ستوني نيول شوى ترې سرې وينې څاڅي
سرې ماښام څاڅي د وينو گام په گام دروړي

د سپرې دښتې لارويي به جل وهلى اشنا
د کونړ سيند نه پښتنه درته ډک جام دروړي

دا کوږې لارې ټولې بندې دي، پاس لاره څاره
د کور کوتره په وزر کې حال د بام دروړي

په صراطوړي به، هر څوک ياره گنهارې نغمې
د پرگنا هونه به د وران جومات امام دروړي

2002/6/4

جرمني، کلن راين

غزل

وطنه زماتنه زه لئه تاته پاته شوم
نصیب دې زما ورک شي لئه جانانه پاته شوم

پردي اسمان دلاندي تورو ورېځو کې مې ګوره
څېړنه يم لئه ځانه چې لئه ځانه پاته شوم

د وخت د ناکړدو نه رانه پاته کلی کور شو
اشناسره بې لوزه او بې ایمانه پاته شوم

ترخو ترخو حالاتو کې څنډا لئه مانه هېره
ټول عمر مې ژړا ده لئه څنډا نه پاته شوم

هر چا دي رسولې قافلي خپلې منزل ته
دا زه لېونی یوازې لئه کاروانه پاته شوم

کېږې مېچنې موږ باندي واعظ لئه لاسه وشوې
دده په اوتو بوتو لئه جهان په پاته شوم

اوس ماته یاره پاته د اسرې ځای چېرې نشو
خالي خالي لاسونه سرگردانه پاته شوم

2004/3/11

جرمني، روگندرف

تورچم کي

اونبـکـي گـرېوانـه بانـدې روانـي شـوي
شـپـي ورځـي پـه دې وـطن کـي گـرانـي شـوي

خـپـل او پـردې يـو بـل سـره دښمن شـولـو
هـيـلـي نـورې ژونـد پـورې حېرانـي شـوي

تـولـي لاپـي شـاپـي سـر کـي مـاتـي شـوي
گـډ پـه وـيـر شـهـيـدې ارواگـانـي شـوي

شـرم، غـېـرت تللـي کـکـرونـه دـي
تـورچـم کـي سـوالگـرې مـي بـيـيـانـي شـوي

لـاس تـر زـنـي کـېنـاوه حـالـاتـو يـار
پـانـي د تـارـيـخ يـي تـانـي تـانـي شـوي

2002/1/3 کولن، راین

غزل

راځئ په گډه د کونړ غرونو ته لاس پورته کړو
چې له ځنگلوييې د نښترو جنازي لارې

پردو قاتلو مې په غرونو باندې لوگه کړی
له هر نښترو زړه نه سړې سړې ترارزي لارې

هېڅوک د مې ويلو نښته هديره دی وطن
هم مې د وران کلي کنډرو دروازي لارې

د تور لينگيو او د وخت وړې چرې له لاسه
ټولې دنيا ته مې څه خوشې اوازي لارې

سترې بيبيانې شوې بې ستره په پردو کوڅو کې
د بې پردۍ زموږ هرځای کې انگازې لارې

زه به تر مرگه له همدې ناخوالو سرته کوم
ياره دنيا نه اړمانجن او بې مزې لارې

2005/3/4، جرمني، کولن

غزل

د رقيبانو په زړو بيا ډېره غوسه پرته ده
په ژوبل زړه کې مې د وران کلي کيسه پرته ده

قاتل د حسن راگېد شوی مينې قتل شولي
د غره هوسۍ مې هم سوري سوري سينه پرته ده

گرددی په سپين مخ باندې پروت دی وچې شونډې بنکاري
خدای خبر خيال کې درته کومه تلوسه پرته ده

مونږه د ژوند په اوږو وړي تل درانه بارونه
زموږ نصيب کې بس همدغه سلسله پرته ده

دغو حالاتو ته چې گورم خنډنی غونډې شم
راته د ژوند په هر پړاو کې دسيسه پرته ده

سپېرو بادونو يکه زار له غرو هوجرو نه وړي
هغه له بنکليو ډک مالت اوس هديره پرته ده

غوتۍ د هيلو د ارمان په لمبه، لولپه شوې
ووايه ته زماني ستاراسره په خه پرته ده

تقدیر زموږ له جهنم د سرو لمبو سره دی
تل پښتنه خاوره په جنگ کې تکه سره پرته ده

تـــه اوروه دې د ســـکروتو بارانونـــه پـــه مـــوړ
د آزادی مـــې د وطن ســـره وعـــده پرتـــه ده

چـــې دې حېرانـــې ورځ تـــه وگـــورم پـــوکي بـــادوم
ياره ستا فکر کـــې همدغـــه وسوســـه پرتـــه ده

2006/2/6

جرمني، کولن

غزل

ټول عمر رانه هسې په توبو تېر شوی دی
بې کاره لاس تر زني په فکرو تېر شوی دی

د ژوند په راز خبر نشو لو پټې سترگې گرځو
د پروخت مو په گوندی او تربگنو تېر شوی دی

بې علمه به یو گام پښتو نه چېرې مخکې نشې
دا څومره بلا وخت دې په جنگو تېر شوی دی

ساعت گړۍ خونه ده له مودو مودو تېر وتی
هر دم قدم ستا ټول په غولېدو تېر شوی دی

هر چاشپې ورځې تېرې په خوښۍ او خوشحالی کېرې
ټول عمر د یار تل په اسوېلو تېر شوی دی

2001/4/20

جرمني، کولن

خنور

کوڅې زموږ د بنډار د لېونو نه خالي نه دي
دا غرونه د وطن مې د زمرو نه خالي نه دي

شپونکيه گوتې پام کوه شپېلۍ نه ليرې نکړې
ډاگونه تاترې دې د رمونو نه خالي نه دي

تالا والا کڅونو کې به وځاندي گلونه
گوگلي خامخاله اسو پلونه خالي نه دي

شپې د ټنگ ټکور ورپکې هروخت کې تودې وي
هو جري د پښتنو له مېلمنو نه خالي نه دي

روانې قافلي پسې خو ځان رسول غواړي
دا کرپې گرانې لارې له لوېدو نه خالي نه دي

دا چوپي سندرمارې به بيا ځلي په گدا شي
وستلې ميدانونه هم زلمونو نه خالي نه دي

ډوله ته به رادانگې څنور ځوانان د کلي
جذبې د پښتنو ياره پښتنو نه خالي نه دي

2001/9/24

جرمني، کولن

غزل

شېرنګد سېتار غېرد جانان شېخ د نېسترو غېر کې
په سردرو کې رالوی شوی يم سندر و غېر کې

ځي راځي غوږ ته انگازې مې لا هماغه شانته
کله به پورته شي منگو بغاګو در و غېر کې

ځمان به بيا زلمي کونډ سيند په غاړه تش کړي
شوگېر وهلي به ويدي شي زور ورو غېر کې

په شاړو دښتو او درو کې به ټپې پورته شي
سوله به راشي د هوا سپينو کوټو غېر کې

شي دړې وړې منگو ټي به مېکدو په غاړه
ځوانان به وړي خواږه خوب وي سترگورو غېر کې

کم به نصيب وي ياره ستا د ټپې وار چې راشي
چې ارمانونه په خندا کړم در په در و غېر کې

2004/10/19، راین په غاړه

غزل

ما مې جو نگره جوړول له رقيب وړانه کړله
د زړه په سر راته هغه خونه ودانه کړله

درباندي پوه يم په مطربه تال دې بل شاني دی
خنګ په هوجره کې دې بدل نغمه روانه کړله

سرچپه کوډي د حالاتو جادو وگړو وکړې
خومره خوږه مينه يې بېله ما او تانه کړله

د غزل توري به د تورو سترگو تور کې ساتم
که شاعري مې له سايل او د کاروانه کړله

هله به ياره ښه شعرونه او غزلې ليکې
که دې تپه بياله سندر وي په قربانه کړله

2003/3/14

جرمني، کلن ښار

لار

عذابونو زېږولۍ يمه شپڅه
ولې ورکه دېږي کړه مانه د جنّت لار

چې پخوا دې کړې هاغه خبرې نه کړې
تا کړه څنگه د سوچه اسلاميت لار

کله هم خو داسې نه و چې تا وکړل
ده معلومه موږ ته بڼه د شريعت لار

د سوچه ږيرې او بڼې سپينو جامو سره
ستالپاره وه جومات د شرافت لار

خوشې هره خوا دې وکړل او روڼه
اسلام هېر کړو تا نيولې د قدرت لار

خوارولس دې د بلا په خوله کې ورکړو
ورته جوړه دې کړه ژوند کې د ذلت لار

په دېوانو يې خپل دين له مړۍ ونيو
ياره ورکه شوه پښتو او د غېرت لار

2002/6/4

جرمني، کولن

کنڊر کنڊر وطن کي مڃي سلگون نه بل ڇه نشته
مزار ته مڃي د اوبنڪو ڏيوي هر ماڻه نام راوڀه
کولن، رايڻ

بازان خبرې غواړي

خيالونه مې په زړه کې د جانان خبرې غواړي
غمونو او دردونو کې خواران خبرې غواړي

بې پلاره ماشومان زمونږ د وران کلي کوڅو کې
په خلکه دا بېه څنگ شي يتيمان خبرې غواړي

دې لارې جوړې کړي يتيمانو په منځ اوښکو
د ویر له لاسه دلته لوند گرېوان خبرې غواړي

ړندې شوې هغه مينې حسن گونگې ښاپېرۍ شوې
گذران د مينې گران شو عاشقان خبرې غواړي

رالوتي تور کارغان مې په فضا باندې کاغ کاغ کړي
زما د غرو سرونو کې بازان خبرې غواړي

ځان جوړ که ياره شابه چې نن ستاد تپې وړدې
غوږ غوږ دي تاته هله شاعران خبرې غواړي

2003/7/5 جرمني، راين

غزل

لپه دې نیولې تل د ځان په دوعا گانوده
خیر به کله غواړې دغو خواوو پر گنولره

دا خو زنجیري دي بېخي تمه ترې نه، نه کېږي
هېڅ ورتگ په کار نه دی میالي صیب لېونولره

خوشې دي عیس ربه په دې خاوره بښېدلې دي
هم دې اتفاق نه دی ورکړې پښتنولره

دې دوخت لوتما روځانله دنگې مانې جوړې کړې
پاتې په خالي میدان پښتون دی تربگنولره

اړوې لاسونه بیا غورزي کوي پردي ډول ته
نه بښایي بدرنگه گډاگانې مېړنولره

بې له هغې بدو سترگو یووړه پښتنه ناوې
مورې لوگي نه کړي حاجت نشته سپېلنولره

هېڅکله به یار داسې حالاتو سره جوړ نه شي
گوري دې څه بله چاره خپلواند بښنولره

2005/11/13

جرمني

غزل

خواتنه رانزدې شه چې خپل زړه دركړم
دې نه زياتي ووايه نور شه دركړم

ته دې هم د زړه نه راته ووايه
لوظ به د مينې هم دا زه دركړم

بڼه صفا خبره راته وکړه ته
هله به جانانه سپينه خوله دركړم

خواتنه مې نژدې کړه خیر دی و منه
مينه کې رازونه به ډېر بڼه دركړم

کله چې دې زړه کې يار ته ځای ورکړو
راشه بيا به شونډونه خواره دركړم

2003/7/5

جرمني، راین

غزل

غمونه او دردونه مې څنډا ته نه پرېږدي
بېلتون لارې نيولي ما اشنا ته نه پرېږدي

مدام راته په سر د بدبختۍ کپسه ناسته
شپې د خوشحالي زمونږه خوا ته نه پرېږدي

اغزنه غونډې لاره مې کاله ته راستنه ده
تاوشوی د غم شپول رانه موږ چاته نه پرېږدي

کافرې شانې گوتې يارانې له مړۍ نيسي
دا مينې د خوږو زړونو وفا ته نه پرېږدي

د تورو غرو بلاوې راته مخکې مخکې کېږي
ولس او دا وطن مې ارتقا ته نه پرېږدي

شوگيرد تورې شپې دې هېڅ سبابو رپسې نشته
تیارې دي د وختونو څوک رڼا ته نه پرېږدي

قتلېږي دلته مينه، محبت لويه گناه ده
څه ياره خداي دې مل شه ما خواته نه پرېږدي

2000/11/18

د افغانستان د کلتوري ودې ټولنې په مشاعره کې

باد راوړم

گل نشومه غوتی وم په د امان ورژېدم
له خپل وطن نه لیرې په اړمان ورژېدم

دېرولتېدم ودرېدم د سوال په دروازو کې
د وخت له ناکردو نه په خپګان ورژېدم

پردو کوڅو کې خوشې لارم راغلم سرگردانه
ریدي د سوارو وم په بیابان ورژېدم

دې خوار نصیب را بېل کړم د وطن له تاترونه
پیدا ومه خزان کې په خزان ورژېدم

مېن د خپل وطن په کانیو بوټو خو اړمان چې
بې وخته بې وطنه بې جانان ورژېدم

یار ولېرې یارانو پام چې دلته یې پرېږدئ
باد راوړمه له کومه په المان ورژېدم

غزل

د سيند په غاړه غاړه سپينو شگو په سرتلم
سوچونو وم اخيستی هېڅ په ځان نه پوهېدم

معلومه راته نه وه چې به چېرته زه روان وم
په شان د لېوني غوندي به تلمه سرگردان وم

گر داب کې د يادونو چور لېدمه ډوبېدم
خيال يووړم له المانه آن د خپل کلي وس تل ته

چېران، چېران مې وکاته د سيمې ټول محل ته
کسم د کانو بوټو په ديدن نه مړېدم

چې ولگيدې سترگې مې په وړانو کنډرونو
غړۍ کوزې پر تې وې د هاغودنگو برجونو

په ياد مې وړوکتوب شو په کوڅو به گرځېدم
نه هاغه خلک پاتې وو نه هاغه ودان کلی

ای ياره پروت ولوتې لوتې ستا د جانان کلی
راماتې مې شوې او بڼکې په سلگو وژېدم

2006/7/15

جرمن، کولن راين

غزل

ساره اسولي هروخت زخمي زړونوله راځي
پردي مرغی زموږ د کلي ونولوله راځي

چې عقل شي ياغي ژبه په گډوډو سر شي
توبې چې خولې ته راشي لاس غوړونوله راځي

سپېرې شوې د افغان د غرونو دنگې دنگې غاړې
بدرنگه سوداگريې چې وهنولوله راځي

گېله راته پرېوتې غوړگي غلي غوړکې وکړه
تورمخي د پنجاب زما وژنولوله راځي

وطن يې زموږ لوټ کړو بڼه په غټو ورتنه گورو
چې عقل به بيا کله دې سرونولوله راځي

يو وخت به دا سرسامې ککړۍ شي دې وېرې
ماجرې پښتنې به گودرونولوله راځي

شي پورته به تپي د يکه زار په سرو درو کې
سندرې به د يار نوي سازونوله راځي

2002/2/6

جرمني، کولن روگندرف

غزل

غلی به یمه خو په زړه باندې توپان لرم
سوری سینه باندې زخمی ارمان لرم

د یوه بڼه اشاره ستا راته خروار بڼکاري
کمی مې نشته وایم خاتمه لوی جهان لرم

دا غمازان د محبت مې ستا له مینې باسي
زړه کې جانانه ستا د مینې لوی فرمان لرم

چرته بڼکاره راسره پام د سترگو جنګ ونکړې
په دې چنو او چم گاونډ کې رقیبان لرم

په پښتانه لوظ له ما سره ولاړه اوسه
په تیت سر نه یمه بلد پښتون ایمان لرم

د زړه تاخچه کې مې خوستا د مینې پټ خوندي دی
وایي یار تا سره زه ټینگ عهد و پیمان لرم

1995/3/8

کيسې

پرېرېده نوروې بس دی د ارمان کيسې
بيا رته راواخله د جانان کيسې

چاته ددې خپل زړگي حال ووايم
تېرې شوې په مونږه د خپگان کيسې

اوس د خوږې مينې کيسې پاتې دي
يووازي به کوي خورقيب ان کيسې

لاړه اوس خبره د کيسو شوله
دېرې شوې ترخې اوس د افغان کيسې

دې کيسو کې خوندي کسم دی نشته دی
راشي چي نور واورود جهان کيسې

چاهم راته ونکړه خوږه کيسه
تولوراته وکړې د خپل خان کيسې

يارته خو راواخله د وطن کيسه
لگي په ده بڼې د کابل جان کيسې

پسرلی

په هر چا پسرلی ژوند یې گلونو سره دی
نصیب دې زما ورک شي لکه غمونو سره دی

تاریخ خو مې غېرت او د مېراني کیسې وایي
تراوسه مې لا ژوند لکه سربندنو سره دی

په ځان یمه پوه شوی نه مې دا شوه او نه هاغه
ازل مې ماتو گوډو و تقو دیرونو سره دی

ورو ورو راته پخپل کاله کې ځان بې واکه ښکاري
وطن او سرمې دواړه لکه گواښونو سره دی

دې تورو سپینو سرو راباندې خپله خوا کړه یخه
ټول وخت مې ځنازو او شوگيرونو سره دی

دې حال ته سوچ اخیستی یم خندا ده رانه هېره
فرياد ځکه سینه کې ماتو زړونو سره دی

پښې مې مېکدې په لوري لندې لندې کېږي
ساقې اوس پردې شوی سرو جامونو سره دی

بیا ځلي د جهان په قدرتونو کې از مېښت شوم
عظمت د خپلې خاورې مې ننگونو سره دی

خوښېي ده خوشـحالي ده يـاره هر خوا پـسرلی دی
دا ژوند يـواځې زمـونږه لـه وـيرونـو سـره دی

2003/12/2

يو شعر

زه بـه اتـڼـې زه سـلـيمان د غـره راواخلـم هـ
بيا که تـورې بـورې پـه سـرژنـکـي اتـن واچـوي

2005/6/4

غزل

دردونه مې په زړه باندې جانان له لاسه دي
راپېښې كښالې راته خپل ځان له لاسه دي

كافر زما د مينې مړی ونيوه له ستوني
زخمو نه مې پراته اوس له هجران له لاسه دي

په مایې دا زما جونگره سمه كنډواله كړه
دا ټولې لاسوهنې پاکستان له لاسه دي

تاجك دی، كه وزبك، كه هزاره ټول دښمنان شول
ورانۍ او لمسونې د ايران له لاسه دي

يو بل ته په ماشه تل سنگرونو كې پراته دي
په موږ دا بدې ورځې خپل افغان له لاسه دي

ترخوچې پكې يار ستاسې د سرو مال نه خلاص شو
نادودې اوس په موږ باندې جهان له لاسه دي

2002/10/30، جرمني، بون

خلوريزه

د تورې بورې سرته بيا ځلي ډول وڅېرېږه
ياغي بادونود وطن د ناوې شال وړې دی

د بنار کوڅه په کوڅه اورمه پردې سازونه
چا د هوجرې نه مې منگۍ او سېتار تال وړې دی

کلونه وشول چې روان يم په ورکولارو
په کومه لار شمه چې ورشم د جانان کلي ته

دا ځل د زانو په کتار پسې مې نيت کړی دی
که په وزرو کې مې يوسي يوازي ارمان کلي ته
راين، جرمني

بل ملنگ

مطرب راوین کړئ د رباب مزو کې ترنگ په کار دی
نوی محفل، نوی سینگار او نوی رنگ په کار دی

ما خو پخوا درسره لوز په پښتو کړی دی
راته خالي گلې دا ستاد بنگر و شرنګ په کار دی

پردي وطن کجیران را لوزي زما غرونو ته
ورته پامیر او یا تور غره کې لوی گڼګ په کار دی

چې غنم وږي بل احمد ته په شمله وټومې
بیا خل جرګې د پښتنو ته بل ملنگ په کار دی

بله ملاله به شي پورته میوندي کړیکې ته
په دښمنانو باندې هغسې غورزنگ په کار دی

د مینې جنګ دی خیر دی بېرته که راستون نه شومه
ستا ننګو ته خود یار د وینې رنگ په کار دی

1992/7/6 جرمني، راین

سپرلي ته

سپرليہ رانشي بي وخته دلته
کلي بني ارونه کنده والي دي پرتي

نصيب راوستي خومره سخته دلته
مورته لادپرې کشيالي دي پرتي

د بني خواني لاري نسکورې شولي
سرد همدي سپره خزان لاسه

پغلي غوتي تولي سرتوري شولي
ددي بي رحمه شان توپان لاسه

خدا بزه د کلي مرغی چپرتيه لاري؟
دلته کارغان د بل وطن راغلي

په غوږو اورم خوشي کاري باري
سري بلاگاني لاسه دکن راغلي

دلته لوشوي د گلونو خاڼگي
د پغلي سورس الو بادونو وري

هر يوزرگي د غم په تال کي زانگي
د کونړي اړه هم دي غمونو وري

غزل

بې واره لېـوونۍ غونډې سرلوڅې ده راوتې
اشناد راتلو زېـري ورتـه چا راوړې دى

کنډر کنډر کوڅو کې کنډونو باندي څرځي
غېبي غړي پېـه غوږشي احوال ماراوړې دى

پام وکړي بياروانه شي د شونډو په سروايي
رېبارلکه چې حال د جانان بياراوړې دى

دلارې لاروی پېـنه نیـولی شي ورگوري
تاثيري د خپل حسن په هر چا راوړې دى

روانه شي په منډه د کوټې بلۍ ته خېژي
چارگل يې غټ په پوزه نارواوړې دى

په دې محل کې چا دا دومره ښکلې ده راوړې
چې ټول کلۍ يې ياره په غوغا راوړې دى

2004/1/2، کولن، راین

غزل

ډولچي پاڅېږه، ډول دې ټول کلي کي وگرځوه
زما دې وران کلي کوڅو ته څوک کافر اغلی

غشي راواخلي په دا ژنکو باندې يې ووبشي
پردي بدرنگه سوداگر زمونږ په غر راغلی

رډي تنابونه راته لارې په شنه کڅ کي باسي
له پاسه سور او وروي په شور او شر راغلی

مت مې له دغو سرو دېوانو سره سم دی کله
نه ږدمه تن ورته نن خیر که مې په سر راغلی

د اژدها خولې کي به زهر شم دنیا به گوري
د تاریخونو زوږ د بنمن مې بیا په ور راغلی

تش اسویلی مې له خولې خپري څه کولی شمه
د یار په کلي ټول پوهېږي زورور راغلي

2003/8/20

جرمني، روگندرف

رنځ

څو مړه نادودې وکړې موږ خپلو سرونو سره
دا خپل سرونه جنگو و هسې له غرونو سره

د ترېگنۍ په رنځ پراته یو لا تراوسه پورې
په جنگ جگړو باندې اخته یو له مرګونو سره

خپله اګاه نه یو خو بل ته هډو غوږ نه نیسو
قبیلوي سیستم کې ښکېل یو له غمونو سره

یو ورو د بل وینو ته ناست یو عجیبه مخلوق یو
کله به سیال نه شو په ژوند نورو ملکونو سره

هر څوک روان د ارتقا په لور منزل ته رسي
د پښتون عمر یاره تېر شول له جنگونو سره

2003/10/20

جرمني، روګنډرف

غزل

په گرېوان مې ځي د اوبنکو کاروانونه
له زخمي زه نه مې خپري فريادونه

نوم د مينې به په خولې کله وانځلم
کبرجن اشنا مې مات کړلو لوظونه

زړه کې پاتې مې زخمي زخمي نغمې شوې
شول په برخه زما ټول عمر غمونه

زما زړه کې مستي نشته جام رانه وړې
يار تش کړي تل د مينې ډک جامونه

1993/5/2

سندره

خـمـه چـې وگـورم د جانـان کـلـی
خدايـه بـيا ودان کـړې هـغه وـران کـلـی

کـلـه چـې رايـاد هـغه يادونـه شـي
او بـنـکـې مـې روانـې شـي سـينـدونه شـي
د پردی په هر چا باندي خپل گران کلي

کـړـي پـکـې مـونـږه چـې خـا پـوړې دـي
اوس خـو هـډـيرې وړپـکـې جـوړې دـي
پاتې شو هر چانه خپل جانان کلي

نـوم يـې وټـه پـور دى کونړونـو کـې
پـروت دى هـلـتـه دنگـو دنگـو غرونـو کـې
دا کـلـى دى دى مـحـمـد اـجـان کـلـى

خدايـه بـيا ودان کـړې هـغه وـران کـلـی

2003/7/2

کوروايلر جزيره کې

اروانباد ډاکټر کبير ستوري ته !

سودا اخیستی یمه څنگه به شي ستوري شمارم
خو کبير ستوري پکې نشته له مداره وتی

دا د پښتون اسمان انگر راته خالي خالي شو
زمونږه ستوري د یارانو له کتاره وتی

2006/5/12

جرمني، ویسلینګ بنار

غزل

لپه رانـزدي کـپه زمـا او بـکوتـه
گلـي مـالـه چـرتـه خـنـدانه رـاځـي

مـاد وـيـر پـه چـم کـي اړـو لـي دـي
يـوه شـپـه خو بـي هـم پـه مـانـه رـاځـي

شـپـي ورځـي رـقـيـب لـه لـاسـه گـرانـي دـي
رـحـم خـود چـا پـه هـېچـا نـه رـاځـي

وخت د مينـي خو نـد پـه و لـجـه وړي دـي
يـاره تـېـر وختـونه پـه تـا نـه رـاځـي

2001/11/18

جرمني، کولن لانگل

غزل

لاري پناه مي له نظره شولي خه دي وکړل
گلي چې پاتي له گودره شولي خه دي وکړل

لکه برېښنا غوندي له دي محله چېرې لاري
رانه په کومه مسافره شولي خه دي وکړل

زما تنکي مينه دي خان سره په سين لاهو کره
نامردي گله بي گودره شولي خه دي وکړل

د بېلتانه د سيند خپو کي به دي گورم چېرې
کوم سمندر د سر سندرې شولي خه دي وکړل

ياري دي کوگي په تمه ناست دي چې به راشي کله
دومره زړولي مروړه شولي خه دي وکړل

2002/10/20

کولن راين باغچه

زور د خيروي بکاري گوتي له ماشي اېسته کړي
ايله د کلي شندې توت کي خو مرغی کيناستي

زموږ فقيري دوعا گاني هېڅ قبولي نه شوې
پردي پېرې بيا د خوارانو په بلي کيناستي

2002/6/25

جرمني، کولن

د پـره مـوده كـېـرې ورتـه لـپـه د زارو نـيـسم
نـكـاري پـښتنه ده چې لـه مـينـې نه انكار كوي

زلفـې كـرې خـورې لـه قـصـده تـورې شـپـې يـا راولـي
پـوه يـمه نـا دودې د خـوړې مـينـې پـه يـا ر كوي
جرمني، كلن ښار

نابلده باد

خـيـر كـرې ډوب شـومـه د اوښـكو سـمندر كـې
كـوم بانـه رسـا وېـشـتـلـى يـم خـيـگر كـې

ورته سـوچ يـمه اخـيـستـى دا بـه خـنـگ شـي
كـبرجن اشـنا هـېـڅ نه راځـم نظـر كـې

د ژوندون پـه ښـو او بـدو نـه پـوهـېـږم
تـېـر شـو عـمر مـې عـبس كـنـه و كـيـر كـې

زور د حـسـن دې نـا دودې پـه مـا و كـرې
لـه دې كـلـي نـه بـه كـډه راپـسـر كـرې

پـرې چـې وړي مـې نابلـده باد پـه كـومـه
دلـته شـپـې د تـېـر بـدو نـه دې پـه شـر كـې

يـاره سـتـا د اسـو پـلو پـروا چـې نـه كـرې
نـور گـودر پـه غـاړه مـه ځـه مـاز د يـگر كـې

جرمني، 2001/2/25، راين

غزل

خو لېوني سېي د خپل وړان کلي کوڅو کې گورم
کاروان د اوښکو په شلېدلو ګرېوانو کې گورم

په نـصیبونو را پرېوتې لـه اسمانه تـسه !
ستوری د بخت مونـن سبا په رالوېدو کې گورم

چې په وهلو، غغلولو مې څو ځل شړلې و
د وطن واگې نن د هغه چار اتلو کې گورم

کیسې د ننگ او غېرت لارلې په سین لاهو شوې
رېښې رېښې شمله مې نوره سوځېدو کې گورم

تال بدل شوی دا نغمې راته بدل ښکاري
دا ساده ګان بیا پردي ډول ته نڅېدو کې گورم

ماتې شوې سر کې د پښتو او پښتونوالي لاپې
ژبه مگي هم په ګینګړو او مړه کېدو کې گورم

له بې وسۍ نه به دیار سندرې ژاړي درته
چې خپل کاله کې ځان ورو ورو بې واکېدو کې گورم

2003/3/12

جرمني، راین

غزل

د زړه خبره مې په زړه پاتې شوه
مینه خوږه رانه په خه پاتې شوه

د نیمه وشو پوټي وې وې گرمې پکې
رانه د کور کلي حجره پاتې شوه

شرنگ د سبتار بغاد سره منگي نه
په غوږ مې هغه شان نغمه پاتې شوه

د چاد د دوه ناره نارواله لاسه!
رانه په خوله نیمه تپه پاتې شوه

ما وې په غوږ کې به خه وایي راته
گونگی شوه یاره پته خوله پاتې شوه

2002/10/24

کولن، راین

کوچی

خیر کرې د مینې دنیا وړانده نشي
مینې کې څوک دې بې جانانه نشي

مه ځه د بڼه کلیو په کوڅه زرگۍ
چېرته خو پېښه درته گرانده نشي

په گروانه به دې ځي او بڼه کې لارې

مینې عذاب دې گوره تانده نشي

بس دی چې یار زړه په ایلبنده کې پرېښی
کوچی سره مینه په اسانه نشي

2002/6/19

جرمني، راین

د جهان چم کې

واړوه د مینې کېده راشه د جانان چم کې
پرېږده اسويلي دې د غمونو او ارمان چم کې

هسي هم د غونډو زوښنه خالونه توی شولو
چوپي تلوسي شوې مري ساه گاني د زندان چم کې

کله راپه سر شوې له مرگونو او ويرونو نه
ناست دي په اوږو راته درانه درانه دېوان چم کې

گام په گام يې سري زمور د خوار کلي چينې کړلې
ژاري راته هروخت د ږنگ کلي يتيمان چم کې

خدا بډه چې به شني کوتري بيا زمور په بام راشي
شور به د چونځنو کله پورته شي دې وران چم کې

خي په نابله کنډوونو قافلي ياره
هر چپرې دېره شول افغانان ټول د جهان چم کې

2001/4/12

کولن، کوروايلر، جرمني

غزل

په درنو سترگو درانه درانه کتل کړي
جادوگره يابري بڼا ده رانيول کړي

څه کړې وېږې ځوانۍ ورته اوبه شوې
تورې سترگې چې راواړوي خوړل کړي

په دې کلي کې اجل نيولي ډېر دي
په بڼو باندې رسارسا وېشتل کړي

سره منگي سره گودرته مازديگر ځي
دنگه غاړه ځي د زرکې په شان تلل کړي

سترگو يووړه لېونۍ غونډې بڼکارېږي
لاس کړې پورته که خدای يار ورسره مل کړي

2001/10/5

کولن، روښندرف

د هسپانيې سانسېبا ستن ته !

سانسېبا ستن د ســـــــرو گلونو بڼـــــــاره
د ســـــــيلا نېانو د ســـــــيلونو بڼـــــــاره
د تـــــــاترو او د بـــــــحر و وطنـــــــه
د جـــــــگړو غـــــــرو او ځنـــــــگل و وطنـــــــه

د بڼـــــــاپېرو د اتـــــــهونو بڼـــــــاره
د ســـــــيلا نېانو د ســـــــيلونو بڼـــــــاره
ســـــــتاد ســـــــاحل د غـــــــارو ســـــــرې بربنـــــــلې
پـــــــه نرمـــــــو شـــــــيگو کـــــــې پرتـــــــې بربنـــــــلې

د لمباگانو ســـــــاحلونو بڼـــــــاره
د ســـــــيلا نېانو د ســـــــيلونو بڼـــــــاره
دلته د پـــــــره دي بڼـــــــکلاگانې تـــــــاکې
ســـــــپينې کـــــــوگۍ څـــــــومره ارزانه تـــــــاکې

بناپـــــــست کـــــــې يـــــــې د جنتونو بڼـــــــاره
د ســـــــيلا نېانو د ســـــــيلونو بڼـــــــاره
يـــــــارد پـــــــامير لـــــــه گړنگـــــــو راغلـــــــی
ســـــــتاد بناپـــــــست پـــــــه اوړپـــــــدو راغلـــــــی

يـــــــې پـــــــه ربنـــــــتيا د يادگـــــــارونو بڼـــــــاره
د ســـــــيلا نېانو د ســـــــيلونو بڼـــــــاره

لکه څاڅکی عمر هر سې راوړېږي
ژوند روان یو سمندر دی چې تېرېږي

چالا ساه پوه خوښۍ نه وي اخیستلې
ورد مخکې ورتنه رپ کې بېرته کېږي

یاره دغه زموږ لاره ده روان یو
هر سړی له تورو خاورو لاندې کېږي

2001/9/23

جرمني، د کولن هديرې ترڅنگ

غزل

بانه دې رپي بيا څه چل دی ستا په سر اشنا
نه بنکاري ډېره موده کېږي په گود را شنا

پرهر پرهر زړگي مې نن سبا خو چوي درپسې
کړي زما په سينه تا د مينې کراشنا

داسو بلو بادونو يووړه د پگړۍ چرپه مې
غشي د مينې مې خوړلي په ځيگر اشنا

زما د غرونو په ځنگلونو باندي لوگه شوی
خو سوداگرو رانه لوټ کړ لوهر غراشنا

دغه نادودې تېر وړه په زړه بې وسه ياره
پرې چې پردي ملک ته چلېږي ستا نښتر اشنا

2003/12/24

پښتو ده

چې دا موږ ولې د خيرمه لېونې يو؟
خائنه پام نه كړو د هر چا خنډني يو

خپل كاله كې اتفاق زموږه نشته
سكني نه شو ټول عمر مېرني يو

چې ساتي ولس نفاق او تربگنو كې
تل لاهه داسې مشرانو سپېلني يو

چرسو بنگو مو حجرو كې ډنډو كار دی
لاپو شاپو كې له هر چا مېرني يو

له ژوندون له پته رازه خبر نه يو
تمدن نه يو پوه تېښته غرنې يو

محتسب راتله دوري پله لاس ولاړ دی
يووازي موږه يې مېنډلي دهرنې يو

جنگ جگړه او تربگنې زموږ پښتو ده
دې نړۍ كې همدا موږ يوازيني يو

يو وروږ بل ته كنو شاه دغه مو كار دی
ياره ټول عمر يو بل نه خواشينې يو

2001/5/2

جرمني، كولن

احساس

د هـنـر د قـلـم تـلـو پـېـر زور دې
کله خوند شته په شعرونو او غزل کې

عاطفې ټولې مړۍ نه نیول شوي
بې وسې رارسېدلي ده ازل کې

د نفاق اورو نه بل نن کور په کور دې
د پښتون قافلې په پاتې ده منزل کې

لا په مخکې کېدلې چون نه راته شته دی
ارتقا مې د ژوند نه راځي اټکل کې

تش د خولې په لاپو شاپو به څه وشي
څو پېدا نشي احساس د زړه په تل کې

يو تر بله زارېدل چې ورکې نه وي
ياره خوند نه کړي خوبونه په څنگل کې

يکه زار

وبه خاندي سپورې شونډې وچ به گربوانونه شي
ژوند به ټوله مينه وي، ساندي به سازونه شي

بيا به عاطفې په كډه راشي خپلو مېنو ته
خوښ په په غلبېل سينو كې زړونه په ټوپونو شي

پورته به حجرو كې يکه زار غږد ټپو شي بيا
شرنگ به د پېزيب سره د منگو او سپنارونو شي

غوڅې به لانجې شي په دې خوارو پرگنو كې تل
خپلو كې چې وژني دغه ټول به سره ورونه شي

بوخت به شي لگيا به شي هرڅوك د ارتقا په لور
داد وطن شاري به د سرو گلونو ټلونو شي

تاو به له ځمكې ځوان په مېخانو كې وي
نه به وي يارانو كې يار پاتې به يې شعرونه شي

2002/9/5 کولن، راین جرمني

زلموزرشئ بيا ډوله ته غورزې وکړئ
وخت راغلی بيا مورچل ته د ختو دی

زړه ته وره د بابا درسره واخليئ
کنه نوم نشان مو اوس په ورکېدو دی

د پامير لاهه گړنگونو پي ناري کړئ
موږ همغه پښتانه يو هېردي نشي!

2001/10/18

کولن، جرمني راین
د کولن په ښار کې د افغانانو او المانيانو
په گډه مظاهره کې

د گلونو سره غونچه شه چې معطر شي
چې د ژوند په خوند او رنگ باندې خبر شي

گناهونه دې لسه ريرې نه خپري
شپڅه بس دى زياتي کوز که له منبر شي

يو ځم اردى لگېدلى په دې چم کې
سوچه ريروللى مېکيدې ته

په قدم قدم کې ودرېدې شناختې
جنازي دي چې چلېري هديرې ته

بلبله

بلبله بڼه کلي ترانځي ووايه
خوږې د مينځي افسانې ووايه

د گل په مات ډنډر راواخله کيسه
سندرې بڼې د زماني ووايه

ساقی څنگ لاس ترزنې بيا ولاړي؟
حال دې د ورانې مېخانې ووايه

داد وطن کيسې دې هېرې نشي
خبرې بڼې د ويرانې ووايه

د گل په زېړه پانه ليکه يارته
ورته دا تېرې کارنامې ووايه

رنگ بنار

ځنگېدلې دى کوڅو کې نه بنکارېږي
رنگ شه بناره مېځانې درېکې نشته

غځېدلې دي کوڅو کې ځماريان دي
ځمان مات دي پېمانې درېکې نشته

د خزان دوړو بادونو کې پناه شوې
مينې لارې يارانې درېکې نشته

له کنډرو دې راخېژي فريادونه
د بلبلو ترانې درېکې نشته

ستا په غېږ کې رقيب مينه د ياروسوه
خوندد ژوند او زمانې درېکې نشته

1990/3/5

خواره واره

هره شپه خوشې بد خوبونه ويـنم
بياپه وطن كې مې جنگونه ويـنم

ددې بد بختو پرگنـد و پـه برخـه
همدا جگړې او دا مرگونـه ويـنم

دنيا وړه شهـوه انـسانانو بانـدې
حكـم ته تـېـرې، تجاوزونـه ويـنم

ديموكراسي او آزادي پـه نامـه
پكې اسلام ته كلك گوانـونه ويـنم

چې يې جهاد كړې په ضد ورسره
نن يې هغوي سره لوظونـه ويـنم

بلدې، رشوت يې كړو رواج و وطن كې
هم مېځـانې او ډك خومونـه ويـنم

ديارپه چم كې پردی ډول غږېږي
ورتـه خـواره واره لاسـونـه ويـنم

2003/10/20

جرمني، كلن ښار

غزل

شېخه دا خه کړې مېکډې په غاړه
درنه بېگناه دلتسه تسيې پاتې دي

ستا عبادت او د تسيو تکا کې
بنکاري درنې درنې دوکې پاتې دي

مسلماني دې خدایو شک منم
په خلکو هوسي دې اړې پاتې دي

دا سرچپه کاني چې وشوې وایه
پکې اوس کومې مسئلې پاتې دي

خېردی په کړو سجدو کې نشته
په خوله دې خو تشې توبې پاتې دي

پام چې منبر ته زیاتي پورته نه شي
درته عبس دا چوپې خولې پاتې دي

په گرانو لارو د اشنا کلي ته
یار ته مزلې بڼې اوږدې پاتې دي

2005/12/9

جرمني، روگندرف

بې حيا

د فطرت په بڼه کلاگانو
تورنق باب دی راخوړې

د نرگسو جنه ازی وړې
په شتاب دي راخوړې

له وحشت او مصیبتو!
ژبې گونگې شوې په خولو کې

او بڼه کې واوښتې خپلې شوې
سوردریاب شو راخوړې

وړې اورو نه په لمه کن کې
دوزخونه ورسره دي

دا د نیا ترې په لپاره ده
په رباب دی راخوړې

د وختونو په سترگو کې
د ماشمې په گوته ناست دی

په جملو په سلمانانو
یو عذاب دی راخوړې

دین مې نیسي له مری نه
دی پخپله دی بې دین نه

بې حیله د زمـانې دی
ډېر بې اب دی راځـ وړې

کافر دی د وختونو
یاره ځی چي پسې پاڅو

چې مری یې وچه نکړو
لوی بـامار دی، راځـ وړې

2002/10/5، جرمني کولن

غزل

نادودو مې جانانه ټول محل وسوځاوه
د وخت څو لېونو مې تور وړبل وسوځاوه

گوگل نه مې لور څېرې د بارو توپور ته کېږي
هر کور او کلی بنار يې په څو ځل وسوځاوه

ناولو تورو گوټو مې ټيکری رېښې رېښې کړو
تا وليد چې ظالم مې د سر گول وسوځاوه

په ږيره دې اور پوري شه د سپينو جامو غله
تا وليدې دا زمنا بنکلی کابل وسوځاوه

گرېوان ته مې څه تور او سره لاسونه رااوږده شول
په مایې دا خپل ځان په څه چل ول وسوځاوه

د ژوند په کڅ مې ياره سړې سکر وټې راوړېږي
راغلي وچکالي ده زړه مې جل وسوځاوه

1993/2/5 جرمني، کولن

پخپل لاس مود او وطن کړو کنډواله
يو تر بله وکړه مور مقابله

تباهي مو خپل غريب وطن ته راوړه
اوس حېران يم چاته وکړمه گېله

چې هرڅه موندول په سيند باندې لاهو شول
شوه د يار پکې رېښې رېښې شمله

2003/4/9

جرمني، کولن

سندره

د عبدالله مقري د يوې سندرې په پيروي

تورې گورگوري، شني ممانې د خپل غره راوړه
ماته د کونړ لسه سينده اوبه راوړه

خپل کور او کلي مې يادېږي
زړه مې نړۍ نړۍ خړۍ وېږي
لپه توتان د توت لسه خانگې راته سره راوړه
ماته د کونړ لسه سينده اوبه راوړه

په مامې خپل وطن د ډرگران دی
پردي وطن راتنه زندان دی
سابه سوکړک ورسره خپل د تناره راوړه
ماته د کونړ لسه سينده اوبه راوړه

زما د جگړو غرو وطنه
گران يې خپل يار باندي هرڅه نه
جانانه راشنه قدمونه دې درانه راوړه
ماته د کونړ لسه سينده اوبه راوړه

2002/2/16

جرمني، راين

د بون پرېکړه

قافلي د اوبنځو ځي راځي چلېږي
ماته شوې گرېوانه ته سپينه لاره

هر څو ګل نه شني لورې پورته کېږي
په سینه کې زړګۍ چوي له انتظاره

نن جرګه د پيترسبورګ مانۍ کې کېږي
پاچا کېږي ظاهري خلک وايي دوباره

دغه دور عجيبه د زماني دی
هر افغان شو خپلې خاورې ته بې اتباره

تل په تاسې له بهر داسې کېږي
دي وتلي هرڅه ستاسې له اختياري

سرنوشت مو په پردې وطن جوړېږي
افغانان نه لرې دېنه بله چاره

ياري خپلو کې به هېڅکله جوړ نشي
ستاسې برخه له ازل نه داسې خواړه

2001/11/27

بون، پيترسبورګ

ازمېښت

د خپل وطن په مينه مست شه مېځانې پرېږده
مات كړه زاړه لوزونه پټې يارانې پرېږده

تش په نامه د سپينې خولې قلنگ ته مه كېنه نور
وكړه پښتو باندې كسم دا بهانې پرېږده

د خپلې خاورې ارتقا نېشه پيدا كړه سر كې
زړې وعده نورو د تېرې زمانې پرېږده

د ساقې ست ته مېځانه كې زياتي ونه درېږې
د وخت پيکه دا ډكې ډكې پېمانې پرېږده

گړېږه سم په خپله ژبه باندې مه شر مېږه
د بل په ژبه د پردیو ترانې پرېږده

هر څه نه ستا لپاره نن ملي وحدت ضرور دی
نورې قاتلې تربگنۍ او افسانې پرېږده

خامخايې به د سيالۍ ميدان كې نورو سره
پښتونه واوړه دا مرض د ځانځانۍ پرېږده

هله به وگټې خولگۍ د قربانۍ ازمېښت كې
وايي يار مينه كې زور دود د زمانې پرېږده

سترگې پتوم

مه راچوه لاس پر پرده په غرونو ځم
تللی چې جانان په هغو پلونو ځم

هېڅ د اسرې ځای مې پاتې نه دی نور
ډک زړه لــه غمونــو او دردونــو ځم

دا و طــنــد نــو ورو بلاگــانــو دى
نور لــه دې جنــگونــو او مرگونــو ځم

بل چېرې تکل مې کړى دا ځلې
سوچ يم په اخيستې په فکرونو ځم

ځان لــه کــوه قافــه هــم وراړوم
نېغ پاس د پامير په گړنگونو ځم

يار ته به مې پټ په غونډ کې ووايې
سترگې پتوم لــه و حــشــتونــو ځم

په وچو شونډو

توره قباده راخوره چرتنه رنه راځي
دهجر شپه لاره اوږده شوله سبانه راځي

لارې سرې شوي دي چلېږي پرې تل سرې جنازي
قتل دی گد کلي کې هېچاته خندانه راځي

گلونه لودی پسرليه هډورا چې نشي
خندانپه وچو شونډو دلته د سارانه راځي

د خپل ياغي نصيب پوښتنه به د چانه وکړم
د خونې شپې جانانه کله په ما وتانه راځي

زما وطن باندې له پاسه سره اورو نه اوري
رحم په دې غريب ولس باندې د چانه راځي

غونچه د گلود شهيد جانان په قبر کېده
يار دې د عمر مساپر شو کله بيا نه راځي

2001/4/20، جرمني، روگندرف

سـيـلـی لـگـي د وـطـن د نـا وې شـال وړي
پـښـتـانـه زـلـمـي جـگړې نـه وـزـگـار نـه شـول

خـبـر نـه دـی یو وـيـ شـتـمـې پـېـړۍ راز نـه
پـه تـکـر د حـوا د شـو هـو بـنـيـار نـه شـول

2001/11/24

جرمني اورينگن

چـې جـدا مـې د خـو بـې مـيـنـې جـانـان شـو
زړه کـې پـا تـې مـې د تـول عـمـر خـپـگـان شـو

سـا هـ نـيـولـی اوس پـر د و کـو خـو کـې گـر خـم
رـا تـه بـنـکـاري يـا رـه ژو نـد دې پـه المـان شـو

2001/5/20

جرمني، د کولن بانهوف خنگ ته

د ارواښاد روهي د لسم تلين په غونډه کې

مورې به د هاغه په یاد د اوښکو ډیوې بلې کړو
تل به د هاغه د اندېښنو په لور قدم اخلو

جوړې به د هاغه چای یادونو ته غزلې کړو
نوم به د "روهی" د ادب ستورو سره سم اخلو

2006/5/13

جرمني، مونشن ګلادباخ

دلته

دلته نه نوره گرانه گوزاره شوله
خمکه هم له قهره راته سره شوله

بڼه جنه و طن راتنه دوزخ شولو
پنگه دکابل مې منظره شوله

لوند گرېوان خنډمه له دې ملکه هم
ورکه مې هر چا پورې اسره شوله

ډک شو ملک له نورو بلاگانو نه
توره لپه راغله راخوره شوله

وچ شولو فـصلونه وچکـالي راغله
بنکلی شين وطن مو سواره شوله

ډزې دي، مرگونـه دي، لـوخرې دي
او بـنکې راوړـې بري فـواره شوله

خير غـواره اوس يـاره پـه پردي وطن
لاره معـشوقه دي اواره شوله

1992/2/6

براووايلر، جرمني

غزل

چې ناخاپه مې د چاپه مخ نظر شو
دا پښتون زړه مې څو ګل کې لراو بر شو

چور به جوړ د چاد حسن په بازار شي
که روان د اسو پلو مې دال ښکر شو

ستاد مینې پاس مور چل ته به در خېژم
په پرواز که مې د مینې بال و پر شو

زړه به پانې پانې ستا په قدم کېږم
د راتلو دې که بیا د پخوا ته خبر شو

په سپره دښته د ژوند به ښکلا راشي
تروږمې پسې که دا خلې سحر شو

د غاټولو به ټلونه شه شي دا ګونه
که کوشیر زما د مات زړګي پر هر شو

بیا به جونې د منګو په سر کتار شي
یاره جوړ که ستاد کلي زوړ ګودر شو

2003/2/30

غزل

زلفی دې خوړې که راته وځانده
ما خاورې اېرې که راته وځانده

سپین مخ سره تور وړبل دانه وانه
جوړې منظرې که راته وځانده

راکاره یو غشی په سینه زما
زړه خو مې اړې که راته وځانده

ډول ته دې دومره حاجت نشته دی
شونډې نړۍ سرې که راته وځانده

بیا ولاړه اوسه په گودر باندي
پتې اشرارې که راته وځانده

مړي یار نه سپینې لېچې تاوې کړه
سترگې دې راسرې که راته وځانده

2003/3/15

يادونه

خورمې په وړبل كړه چې رومال شمه
يا به دې د سپينې زړې خال شمه

ما په شنو يادونو زړه تړلى ستا
خواته مې نژدې كړه چې وصال شمه

نيت مې كړى دا ځلې چنې ته ستا
غواړم ه لــوگى دې د جمال شمه

ځاى راته د زړه په كور كې راكړه ته
پرېرډه چې دا ستاد مينې سيال شمه

يامې لكه گل وړبل كې وتو مې به !
نښه د سپرلي او نوي كال شمه

هله به دا ټول يادونه ولــيكم
كله چې شاعر شمه ، ليكوال شمه

راين ، 2002/5/31

د وطن ترانه

گران دی په مـوړد خپل د شنو درو وطن
بنـکلی دی زمـوړد لـوړو غـرو وطن

داد تنگیو اـلیو اـبـد الیانو کـوړ
غـېـرو نـه سـاتلی افغانانو کـوړ
دی د اریایـانو د پلـرو وطن
بنـکلی دی زمـوړد لـوړو غـرو وطن

دلته چې کـم هر جا بر راغلی دی
بـېر تـه شـه مـېر مېدلی دی وتلی دی
داد اتلانیـو مېر نـو وطن
بنـکلی دی زمـوړد لـوړو غـرو وطن

ځـي رانـه پوهېږمـه دا خپل کلتـور
رابـه شـي افغان کـورتـه د بل کلتـور
شـي بـه بـې حیا داد اـبرو وطن
بنـکلی دی زمـوړد لـوړو غـرو وطن
تاسـې تـه معلـومې د جگړو کيسـې
دې غریب وطن کې د پردو کيسـې
هر چا نه ساتلی پـښتنو وطن
بنـکلی دی زمـوړد لـوړو غـرو وطن

بیا ځـلي انگلیس او امریکا راغلـه
یوځای ورسره هم اروپا راغلـه
ځـي زمـوړد لاسـه په ورو ورو وطن
بنـکلی دی زمـوړد لـوړو غـرو وطن

نېغه چې شمله نوره په سر نه كړئ
لاپې به نور بس د لړ او بر نه كړئ
نشيئ نور ساتلي د پښتو وطن
ښكلي دي زموږ د لوړو غرو وطن

ملك كي د نفاق اور كرل شوي دي
هر افغان نور ژوبل ژوبل شوي دي
شوي ياره وېجاړ د ښاپېرو وطن
ښكلي دي زموږ د لوړو غرو وطن
2005/11/26، جرمني، كلن راين

غزل

را به شي سپرلی دا سپرې دښتې به گلونه شي
خڼو کې د پېغلو به تومبلي زېر گلونه شي

پورته به نارې د مستو زړکو شي په غرو کې بيا
هره خوا خورې به ښې وږمې د گلابونو شي

لرې به خورې شي هره خوا به شي رڼا رونا
بيا به په خپو خپو د ټول وطن سيندونه شي

گلې ته هم خنډ وهه گردونه توروزلفونه
پرېرډه چې کاکل دې په سپين مخ بيا ولونه ولونه شي

تورې به گورگورې شي ممانې به راوړسي
شنه اسمان د لاندې به د زانو وکتارونه شي

شپون به په شپې باندې هم خپلې گوتې ټينگې کړي
ورک به چوپتيا شي هرې خوا ته به سازونه شي

ژنکې به ډوله ته له ميدان نه دوږې پورته کړي
ياره ښه به گرم د يارانو مجلسونه شي

2003/4/16

جرمني، کولن

پاریس کې

خومره په پاریس کې بڼه کلاګانې دي
بڼه کلي محلو نه خنډ اګانې دي

هره خوا چې ګوري بڼه ستونه دي
عطرو خوشبویي پکې روانې دي

دی خو په رښتیا د بڼه پېرو وطن
پېغلو وکتارونه لکه زانې دي

ژوند دی په پاریس کې ټوله مینه ده
ځینې زړونه دلته پانې پانې دي

ګرځي بېر سرې لېوني ځوانان
دې ګرېوانونه تانې تانې دي

شېنې کړوندي هرې خوا تاګونه دي
سرو "واينو" چينې ورکې روانې دي

لوړ شانې کلتور لري همدا خلک
ناسته پاسته يې خومره په بڼه شانې دي

ته به وايي چې بڼه کلي ټول "لېون" کې دي
دې بڼه کار کې د مينې سوداګانې دي

یو بل ته د سرو شونډو ستونه دي
سپینې خولگۍ بڼې پکې ارزانې دي

وختم پاریس کې د "هیفل" پټه سر
ټول بڼار کې څه بڼکلي رڼاګانې دي

نوی موډ فېشن کې ګوري هر سړی
یاره یارنې څومره اسانې دي

2000/6/15

پاریس، فرانسه

د اختر سندره

گرم پټه حجرو کېې مجلــسونه وو
ښکلي مــود کليي اخــترونــه وو

راشه درشه ښه وه ما او تا کره
زه به درتلم تا کره، ته به ما کره
ډک به د زلمونــه وســتلونه وو
ښکلي مــود کليي اخــترونــه وو

مینه وه یو بل نه څارېدلو به
هر اختر حاشر کېې ټولېدلو به
جونه، هلکــان به وو ټالونه وو
ښکلي مــود کليي اخــترونــه وو

چا سره ددې حالت ســودا نه وه
دغــسې نــادودې نــاروا نه وه
ټول افغانان یو بل سره وروڼه وو
ښکلي مــود کليي اخــترونــه وو

ډکې ښې دېرې جرې د کليي وې
لارې شنو فـصلو کېې هر خوا تللې وې
یو بل ته د هر چا ښه نیتونه وو
ښکلي مــود کليي اخــترونــه وو

خلک به وو پند د جومات غاړو کې
خوښ وو ټول په هغو شاړو بڼو کې
هغه ساده ژوند کې څه خوندونه وو
ښکلي مود کلي اخترونه وو

خدا پرې هغه وخت کې څومره مینه وه
ټولو په یو بل باندې لوربیننه وه
ښه ټینګه پښتو وه، کلک لوظونه وو
ښکلي مود کلي اخترونه وو

هر کلي کې ولې د حاشرو ورځې
وې به په زړه پورې د اخترو ورځې
بوغظ نه ښه پاک سینو کې زړونه وو
ښکلي مود کلي اخترونه وو

پاک اسلام او ښه مسلمانې به وه
دېره غریبې خو ارزانې به وه
هرڅه پرېمانه ټیټې نږخونه وو
ښکلي مود کلي اخترونه وو

هر ملا امام خپل امامت کاوه
خلکو ته یې وعظ نصیحت کاوه
ننه د اتجاواو سیاسیتونه وو
ښکلي مود کلي اخترونه وو

اوس هم ور بډل رانه د ستور شولو
پاتې کور او کلی هم کلتور شولو
څومره ښه زمونږه رواجونه وو
ښکلي مود کلي اخترونه وو

یاره زړه دې وړان دی وټه په پور پسي
خامخا ورځي به ته ضرور پسي
ګران درباندي هغه خپ کورونه وو
نبکلي مود کلي اخترونه وو

غزل

پام کوئ زړه کله ونه تړي بدرنگو پسي
ملګرو لار نه شی هېڅکله په بدرنگو پسي

د بي از مېښتو سره ګډ په لاره مه ځي چيري
زړونه ونه بيلي د چاپه شرنگ او پرنگو پسي

پردي وطن په ښکلا ګانو باندې سود نه کپري
زړګی مې وړان دی د وطن غرونو ګرنگو پسي

پیکه ښاېست پورې زړه مه تړئ بلا پسي که
د یار زړه تللی د خپل کلي ړنگو دنگو پسي

2003/11/2

جرمني، کلن روګنډرف

بېنوا

څه وايي جانانه چې له چانه څم
بس دی نور ددې کلي نه گرانه څم

اور يې راته مينه باندې پورې کړو
اونېکې توپوم له څپگانه څم

تمه نوره دلته د ژوند نشته دی
وينې د زړه خورمه له ارمانه څم

لار شمه پمه کومه نه پوهېږم
ياره بېنواله کابل جانانه څم

1990/7/29

دوست ته

ډېره موده کېږي حال دې نه راځي
ښکاري چې لکه مانه خورېدلی یې

سترګه مې رپېږي رب دې خیر کاندې
چېرته کوم عذاب کې کړېدلی یې

مانه بېله گېله لهرې پوهېږم
حق دې دی په ماکه قهرېدلی یې

ستونزې لرم زه هم په پردې وطن
ته به هم لکه ډېر وژېدلی یې

وي به راشه درشه ستا له چا سره
اوس به په دوستۍ ښه پوهېدلی یې

ښاد اوسې، آباد اوسې پردېشنا
تل د یار په زړه راوړېدلی یې

2002/8/6، جرمني، روگندرف

غزل

ماته بڼا پست کې لکه ستوری د اسمان بڼکاري
په ټولو بڼکلیو کې مې بڼکلی خپل جانان بڼکاري

لکه شبنم په سپین سحر د گل په پانو کې پروت
لېمبو کې سړې سترگې کسم دُرو مرجان بڼکاري

د بل د دنگو ونگو بڼکلو مانیو مال له خه خیر
نړۍ کې بڼه راته دا خپل افغانستان بڼکاري

بېرته شوم پاتې د ژوندون د قافلي نه خلکه
حکمه مې تل په اوښکو لوند خپرې گرېوان بڼکاري

د خټو خپل کلي ته ځمکه که پرې سوله راغله
یاره پردي وطن کې ژوند راته زندان بڼکاري

،2002/10/28

د کولن جگې کلیسا ترڅنگ

غزل

د شمال لسه لوري باده لارې تېر شوې
اوس را لوتی د بحرونو لوی توپکان دی

تور کارغان هم برس اتونو سره لاپل
نظر موږ ته بدل شوی د جهان دی

د بخت ستوری راتوی شوی دی زمونږه
قهرېدلی یواځې موږ باندې اسمان دی

شېخ هم نورد مېکدې اجاره دار شو
د جامونو تشول یې ډېر ارامان دی

هغه تشې وعده لارې ټولې دروغ شوې
پې تپړوتی د مودو مودو افغان دی

میننه مکه کوئ ګناه ده واعظ وایي
رانیولی یې دا وعظ راته وران دی

یاره هغه سره کافر یې نن دوستان دي
چې وران کړی یې زمونږ افغانستان دی

1995/11/3

جرمني، کولن

سلگی

مه کفن خپرې نکرې غوږ کېده کېلو ته زما
سياه راپکې ده خطا نشئ اسويلو ته زما

خواته راوړاندې شه وخت کم دی چې څه وایم درته
د پښتونوالي سبق ووايه نسلو ته زما

نشومه سیال زه په نړۍ کې د خپل سیاله سره
شرم دی ټول جهان چېران دی کړو وړو ته زما

د لیلی دښته باندې کړد گلوشوی پام کړه
خیال کړه قاتل د گلو پرې نږدې غونچو ته زما

رښتیا پښتون شه دا خپل سر لږ ګرېوانه ته ټیټ کړه
ځان دې ښه وپېژنه زیر شه دې ترڅو ته زما

پرې چې زموږ په شنو ځنگلونو کې بازان الوزي
پردي کارغان به زیاتي نه پرېږدي، دې غرو ته زما

نورې خبرې راسره دي خو سلگی مې راغلي
د یار د مرګ پېغام اوس یوسه پرگنو ته زما

2003/7/20

د کولن د هدیرې ترڅنګ

زه به دوعا کوم جانانه چې ته روغ پاتې شې
د ښکلو چم نه عزرايل په گوتو ساه وباسي

د چا خپېرې د مغرور مخ هسې شين واپاره
توله نړۍ ورته د ښمنه زور لاهه وباسي

2001/10/18

جرمني، کولن

د شهيد وطن په چنغو بېگه وېش شوم
ويلې يې رانه تاوشوۍ تور ښاماردۍ

ډک لاهه زه وروغو غندي راباندې اوري
يوويشتمې پېرې داسې اسستعمار دۍ

2001/10/25

جرمني، روگندرف د شپې درې بجې

غزل

د تورو شپو په تورتمونو کې زخمنه شمارم
خزان وهلي بڼې کې گرځمه گلونه شمارم

د ژوندانه شېبې مې شمارم د وصال په تمه
د خپل زخمي وطن تپونه او فريادونه شمارم

نسل دېزدی راگلې شوی دلته شپې نه کېږي
وتې ساه گانې دي هر چانه تش مرگونه شمارم

بنکاري مرغان مې د وطن په عربانو خرڅ شول
غرونه، ځنگلونه ځوانيمرگ شول نښترونه شمارم

د سرو منگيو په کوډړو مې نظر پرېوتو
په راکټونو ولکېدلی ګودرونه شمارم

زور د گيډېدو دی نن ياره د زمرو وطن کې
پرې چې د خوارو غرځنيو وربلونو شمارم

2000/3/5، جرمني کولن

غزل

جانانه وکړه راته بڼه سپینه صفا خبره
نه به منې مینه کې پام کوه د چا خبره

د حسن زور دې زړه خوب بل ته ورکولی نشم
پرېرېده چې کلي کې شي پاتې زما او ستا خبره

دلېمو غوشي هموزاره کله زمال لوري ته
راته کوه گرانه په مینه او خندا خبره

پام چې پرزود سپینې خولې دې په یار کمه نکرې
مدام کوه ورته په غوږ کې د وفا خبره

،2001/6/27

هالنډ، فینندال

غزل

زه پـه گرېـوان د لېـونـو مـېـن يـم
لکـه بـلـبل پـه پـسرلو مـېـن يـم

گل به شـم و مـې تـو مـې خـڼـو کـې سـتا
د تـو رو خـڼـو پـه قـود و مـېـن يـم

تـال را کـړه زلفـو کـې مـې و خـنـگـوه
زه دې د زلفـو پـه تـال و مـېـن يـم

سـودا اخـيـستـي يـم خـنـگـه بـه شـي
د مـړ او سـترگو پـه کـتـو مـېـن يـم

پـر زود سـپـينې خـولې دې کـمـه نـکـرې
يـاره دا سـتا پـه شـونډ و سـرو مـېـن يـم

،2001/6/27

هالنډ ، فيننډال

میننه بنـکلو سره تل کوه ثواب دی
واعظ وایي پام کره مه چپ لوی عذاب دی

یه د مینـی محبت نه چور منکره!
خه په دروغو دې اغوستی سپین نقاب دی

خیلو مرو کرو، پردو تېرېستو له خیرمه
په دې سیمه نن راغلی سور سېلاب دی

هر چا خپله وسه وکړله په مـونږه
یاره مور ته دا جهان ټول په رباب دی

2004/2/5

کلن، روځنـدرف

غزل

حالات خراب شولو جانانه وایه څنگه به شي؟
د زړه دنیا شوه زموږ وړانه وایه څنگه به شي؟

لارې نیولي غم ازانو را شه در شه نشته
اوس نو پوښتنه وکړو چانه وایه څنگه به شي؟

شېخ د جنت په تمه ناست دی هلو سوچ نه کوي
په موږ یې مینه کړله وړانه وایه څنگه به شي؟

لو د سرونو دی گله شوی چې به نور څه کېږي؟
کله به شي په موږ اسانه وایه څنگه به شي

دې پښتانه غرور له لاسه هر څه کېږي په موږ
سخته په موږ ده له هر چانه وایه څنگه به شي؟

چوپه خوله اوسه په المان کې یاره لاپې مه کړه
تللی وطن اوس ما او تانه وایه څنگه به شي؟

2003/7/2، جرمني، کلن

سندره

تېر راتېه لېه ځانته دې جانان زما
گران راتېه هر چا نه دې جانان زما

دومره خپل بڼا پست نواز واداسره
هسې مهربانه دې جانان زما

مانه يې زړگي لا پخوا وپې دی
بنکلی خوبې شانته دې جانان زما

لوظ يې د مينې يار سره کړې دی
خومره خرامانه دې جانان زما

2003/3/6

جرمني، راین

انگلیس او امریکا ته

احساس د پښتونوالي مې په شور راغلی دی
یې خلک زوړ د بښمن مې بیا په کور راغلی دی

پښتون د تورې شرنگ نه لاتراوسه په لږزه دی
خو دا ځلې د ټول جهان په زور راغلی دی

زما په کنډواله وطن بمونه راوړېږي
د ټولې د نیا زړه کې راته ته زور راغلی دی

رښتیا وایمه یاره مونږه خپله ملامت یو
د خپل لاسه دې وطن ته او راغلی دی

2001/10/7

په هغه ورځ، چې امریکا په
افغانستان بمونه اوړول

اسمعیل یون ته

اسمعیل یون چې کله المان ته راغلی و

ته په پټه خیر راغلی چې قـدردان اشنا
یوڅو گېلو ته غوږ نیوی شې که نه؟
تل دې ژوندی یې راته گـران اشنا
دوران وطن کیسې کوی شې که نه؟

ستاد سوري گوگل پټه شانې زه هم
د زړه پټه سربانـدی داغونـه لـرم
زه هم د خپل وطن په غم اختـه یـم
کړم په فریاد ژور زخمونـه لـرم
یـنـه رنځـې دلی پرېـشان اشنا
زما په درد څه پوهېدی شې که نه؟

هرڅه په پردی دی دا چې وینې دلتـه
سود پرې زمـود زړونـو کلـه کـېـږي
دا ارتقـاد بـدل د مټـو زور دی
دغه کارونـه په فکرونـو کـېـږي
موږ یو پټه ځان پورې جـران اشنا
څو اسـویلي درـسـره وړی شې که نه؟

ژړا مرگوننه بېله ليدلي وي تـــــــا
هم بېله دې بڼې بېلا ســـــــلگۍ راوړي
دا کوم نـــــــصیب يې راوســـــــتلی دلتـــــــه
گيلـــــــې دې بڼـــــــې دلـــــــی دلـــــــی راوړي
پـــــــښتون کـــــــاروان پـــــــسې روان اـــــــشنا
کله منـــــــزل ته رســـــــېدی شې کـــــــه نه؟

منـــــــې چې دې د بڼـــــــا پېرو و طـــــــن کـــــــې
د مـــــــاتو هيلـــــــو پـــــــه بـــــــستر پراتـــــــه یـــــــو
د غـــــــه جنـــــــت نـــــــورو جوړ کـــــــړی ؤانـــــــته
مـــــــونږه ســـــــوالگړد بـــــــل پـــــــه در پراتـــــــه یـــــــو
نـــــــشته حاجـــــــت د زیـــــــات بیـــــــان اـــــــشنا
پـــــــه هر څـــــــه دلتـــــــه پوهـــــــېدی شې کـــــــه نه؟

هغه واعـــــــظ خو ســـــــور کـــــــافرو خو تـــــــو
هغه جهـــــــاد هغه اسلام څـــــــه شو؟
پـــــــه تش و عـــــــدو یـــــــې تېـــــــر اېـــــــستلی و لـــــــس
د دوی جهـــــــاد هغه مـــــــرام څـــــــه شو؟
خوړي قـــــــسمونه پـــــــه قـــــــرآن اـــــــشنا
دا حقیقـــــــت خو اوږـــــــېدی شې کـــــــه نه؟

ســـــــتاد تـــــــاريخ افتخـــــــاراتو څلـــــــی !
د چا پـــــــه لـــــــمسه څـــــــو چړیـــــــانو مـــــــات کـــــــړل
څـــــــومره تـــــــالان چپا و لـــــــونه وشـــــــول
کلـــــــې بڼـــــــارونه اوړپکـــــــيانو مـــــــات کـــــــړل
مـــــــونږ ته دې ټـــــــول جهـــــــان جېـــــــران اـــــــشنا
دا مـــــــونږ ســـــــپېره راغونـــــــډوی شې کـــــــه نه؟

ستا وچو شونډو راته غوڊ ڪي وويل
بيا ڪوم جا برز ما پيه ڪور راغلي؟
ده بي وسبي مبي خه ڪوي نشمه
زور استعمار مبي بيا پيه ڪور راغلي
اوس به ڪرو خه اسماعيل جان اشنا
يار سره ته پاتي ڪيدي شي ڪه نه؟

2002/12/10

جرمني، ڪولن

غزل

غلي به يمه خو پيه زړه باندې توپان لرم
سوري سينه باندې زخمي شاني ارمان لرم

ديوه بانه اشاره ستا راته خروار بڪاري
ڪمي مبي نشته واييم خاتنه لوي جهان لرم

دا غمازان د محبت مبي ستا له مينې باسي
خيردي پيه زړه خو ستا د مينې لوي فرمان لرم

دي پښتانه سر نه مبي خو ځلي شمله لوږدلي
يو قدم مخڪي نشم تلاي ډرر قيبان لرم

كله دي شوي د زور كلي پښتانه وايي دا
په ٽيٽ سر نه يمه بلد پښتون ايمان لرم

د زړه تاخچه ڪي مبي خو ستا د مينې پت خوندي دي
تا سره ياره څومره ټينگ عهد و پيمان لرم

2002/6/2، ڪولن، روگنډرف

غزل

نبغه راروانه زوروره ده
سترگوده اخيستې لسه نظره ده

راغله زمورچم ته کومه زانده ده
چرته سېل نه بېله لره بره ده

هغه ده زړه چنار کې کېناسته
بنکاري راته غومبر کې کوتره ده

دلته مرغغان ډېره موده نه راځي
پاتې داد وخت بنکاري لسه شره ده

ماته بېنا پېړۍ د کوه قاف بېناکاري
ياد پامير زړکه سترگوره ده

لولپه دې نکړي ياره پام کوه
ډېر گمان مې کېږي چې کوډگره ده

غزل

خولسه ماتېږي پسه رښتيا رښتيا ويلو
چې دا کېږي دلته نه دي د ويلو!

په ټوپک وهرځه کېږي منطـق نشته
دا وگړي دي اختـه په قتلـو

د افغان زړه عاطفې نه خالي شوی
ستړي نشود خپل ورور په بـخـلو

چې د چاپه قام کې مشر پاتې نشي
وي به ياره د هر چا د غـرـبـوـلو

2002/2/20

جرمني، کوروايلر

غزل

دښتې شوې بورې هغه تورې شان کېږدی نشته
مینې مې پاتې شوه په دښتو کې کوچۍ نشته

ټولنه صحراد هېبتي انګازو ډکه شوله
رمې شپنوسره پناه شولې شپېلۍ نشته

دارمانونو غوغا ګډه ده د ویرې په کلي
وخت کېر تېرې زمان په شان چلۍ نشته

زانه غوړې دي اوږدې کړې خدایزده چېرې لارې
د غرو لمنو کې اوس زرکې او سیسۍ نشته

لورد هرچاپه لاس کې وینم ځي د ګلولو ته
غرونو کې هم هغه نښتري او خېرې نشته

ډکه ویاله به کلي منع کې شونو فصولونو ته
چې ښکته پورته پکې تلنه هغه هیلۍ نشته

2001/3/8

د راین په غاړه، خپله باغچه کې

غزل

جانانه ستاد وړان کلي کوڅو ته يېم راغلی
راوادي پوه سترگې څو گېلو ته يېم راغلی

ربابه ستا په ډډ کې بيا سور اوږدی لگېدلی
د ږنگې حجرې څنگ له څو ټپو ته يېم راغلی

بنکاري مې د کاله کوترې غومبر غلي کړي
گوگل مې لمبه کېږي اسو پلو ته يېم راغلی

ساقی دا ځلې خیردی ماد خوم په خوا کې پرېږده
يو گوت باندي څه کېږي سم غوپو ته يېم راغلی

ما بې له هغه ځان، له خپلې مينې لوږی کړی
دا مينه پښتنه ده زه پښتنو ته يېم راغلی

د سرو شونډو په یاد مې خولگی وچه وچه کېږي
طواف کړمه له شمعي سرو لمبو ته يېم راغلی

راتول د اوښکو څاڅکي کړه ډنډونه په لېمو کې
ديارد مړ او اوښکو څڅېدو ته يېم راغلی

2002/5/9

جرمني، کولن

تورچم کې

اونښکې گربوانه باندي روانې شوې شوې
شپې ورځې په دې وطن کې گرانې شوې شوې

خپل او پردي يوبل سره دښمن شولو
هیلې په دې ژوند پورې حېرانې شوې شوې

ټولې لاپې شاپې سرکې ماتې شوې شوې
گډ په ویر شهيدي ارواگانې شوې شوې

ننگ او غېرت تللی ککرونه دي
تورچم کې سواکړې مې بيبيانې شوې شوې

لاس ترزنې کې کپناه او حالاتو يار
پانې د تاريخ يې تانې تانې شوې شوې

،2002/1/3

کولن راین

غزل

وگنځه خپله زړه دې زمه زړه سره
خه وکړم دې خپله زړه دې سره

خو پورې به داسې لېونی گړم
دا به خنګه به شي چې شو مله سره

غشي مې په زړه رسا خوړلي دي
مېریمه قرانګه ويو کاته سره

چېرته مې له ځانه پام کړه بېل نکړې
تل به دواړه کړو د زړه خواله سره

غوږکې دي دا خبره ونیسې
کله زړه به نه کړې بېلتان سره

1382/2/4

راین، جرمني

غزل

ستوري به څه کړو چې په سر زموږ اسمان نشته
زړونه لرو مينه کولی شو جانان نشته

د ښو غشو دې سینه سوری، سوری، کړه راته
په زړگي سخت اشنا په ما باندې خپګان نشته

مينې ته کله غمازان مونږه پرېږدي کلي کې
کوڅې دي شاړې پکې هغسې ياران نشته

هم پښتنې بيبيانې چر غواړي پردو کوڅو کې
پخپل وطن يې چرته کور کلی ودان نشته

هر چا په مونږه باندې ښه دا خپله خوايځه کړه
درقيبانونو زړو کې پاتې اوس ارمان نشته

د بې وسۍ اسويلي ياره ستاله خولې نه خېژي
دومره رتلی چېرې خدا پروستا پشان نشته

2002/11/6، د کور وایلر جزیري

داغونه

چې په زړه مې راوړېږي خو د به ژاړم
د وطن د گوگل سره سره پرهرونه

د کونړ د غرونو نېټرې راتنه ژاړي
خپل پردو پسې راخيستي دي تېرونه

د افغان ټولنه ملي شتمني لوت شوه
د پاریس په بازار خرڅ شولو لعلونه

ځی مرغانو ځالي بل وطن ته یوسي
موږ په نورو دي پلورلي ځنگلونه

ژوند مې کلک رانیول شوی له مری نه
رااوږده شول د هر چا ورتنه لاسونه

نازل شوې مې په کور لویه بلاده
له پخوانه یې چیچل راته غاښونه

اوس نو سر له غره سره نشم جنگولی
د یار پاتې شول په زړه سوي داغونه

2001/8/17

کولن، جرمني

پښتانه

که ټول یو شی پښتنو بڼه به درانه شی
په پښتو وکړی کسم چې پښتانه شی

د مودو قبیلوي لانجې کړی غوڅي
د پردو لارو بڼه بس دی راستانه شی

لیک او لوست پخپله ژبه باندې وکړی
په پردې ژبه توتي غوندي رانه شی

علم و فن باندې به خلاص شی جهالت نه
زیاتې شرم دی چې وروسته له چانه شی

یار کړي تاسو ته منت پښتنو وروڼو
وکړی ځان سره لږ سوچ بې هیانه شی

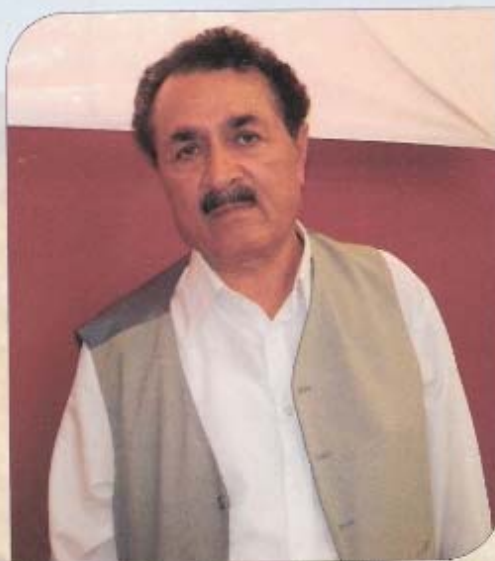
2005/6/2

جرمني، کولن

د محمد ا جان يار چاپ شوي اثار

-
-
شعري ټولگه	1. کوکاري
د لنډو کيسو مجموعه	2. سره ډولي
تحقيقي او تاريخي اثر	3. د کونړ تاريخي
شعري ټولگه	4. وير
د لنډو کيسو ټولگه	5. ترلې کڅوړه
ناول (سترگو ليدلۍ حال)	6. د ليلې دښته
ناول	7. خانگه
ناول	8. هوسۍ
شعري ټولگه همدا اثر	9. يه قربان
چاپ ته چمتو اثار	
ناول	10. گلاب او پرښته
سفرونه	11. سفرنامه
ناول	12. کلونه تالانونه

محمدا جان يار د عبدالله جان زوی، د کونړ ولايت د وټه پور په کلي کې په ۱۳۲۸هـ ش کال کې زېږېدلی دی. په خټه د ماموندو مير جان خېل پښتون دی. لومړنۍ او منځنۍ زده کړه يې په کونړ کې او لوړې زده کړې يې د کابل پوهنتون د تاريخ او فلسفې په پوهنځي کې کړي دي. لس کاله يې په بېلابېلو ولايتونو کې د هېواد د زامنو پر ښوونه او روزنه تېر کړي دي. د ماموريت دولس کلنه دوره يې په کابل پوهنتون، فواید عامې او قبایلو وزارت کې تېره کړې ده. په ماموريت کې دويمې رتبې ته رسېدلی و، چې ماموريت يې پرېښود او المان ته يې سياسي پناه راوړه.

له زلمیتوبه یې په شعر وبلو لاس پورې کړی دی او د شعر سره سره یې په نثر، لنډې کیسې او ناول لیکلو هم خپل ازموښت کړی دی.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library